

MØTEPROTOKOLL

Fra møte: 2/19 – Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for
ansvarsrett

Dato/tid: 18.06.2018 kl. 09.30 til kl. 15.30

Sted: Gardermoen

Deltakere: Anette Sjøby Bakker, Hossam Gadalla, Tone Cecilie Frønsdal, Tore
Hvidsand, Jan Ørnevik og Heidi Marhaug Sauar
Fra DiBK: Steinar Andersen, Tone Kampelien

Sekretariatet: Guro Karlsen Roland

Møteleder: Anette Sjøby Bakker

Referent: Guro Karlsen Roland

Referat også til: Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 31/19 Protokoll fra klagenemndas møte 18. mars 2019

Protokollen godkjent uten merknader.

Sak 32/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra TUNE GRAVESERVICE AS (klagesaksnr. 2018/6613)

Klagesaken er utsatt etter foretakets ønske i deres e-post av 17.06.2019.

Sak 33/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra HUSVARM AS (klagesaksnr. 2018/7881)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle
sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder utdanningsvurderingen for følgende godkjenningsområde ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning:

- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Foretaket fikk innvilget prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 i henhold til overgangsbestemmelsen i byggesaksforskriften før 1.12.2018 (SAK10) § 20-3. Foretaket er uenig i utdanningsvurderingen for nevnte godkjenningsområder og anfører at godkjenningsområdene ikke skulle ha vært innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen, men på vanlig måte.

Klagesaken ble opprinnelig fremmet for Klagenemnda for sentral godkjenning i møte av 18.03.2019. Direktoratet har imidlertid oppdaget at klagen er vurdert for feil godkjenningsområde. Foretaket klaget over avslag for prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1, mens det var godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 som ble behandlet. Nytt saksfremlegg med vurdering av godkjenningsområdet prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner oversendes derfor klagenemnda for ny gjennomgang.

I e-post datert 03.10.2018 ble vedtak av 13.09.2018 påklaget av foretaket ved Anders Fredriksen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.07.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 13.09.2018 ble følgende godkjenningsområder innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Ovennevnte godkjenningsområder ble innvilget kompensert for manglende utdanningsnivå, med bakgrunn i at foretaket hadde dokumentert svennebrev i rørleggerfaget, relevant og langvarig praksis samt det forhold at foretaket hadde hatt sentral godkjenning for disse områdene tidligere, jf. SAK10 § 20-3. Det ble samtidig vist til at foretaket hadde dokumentert en ansatt med teknisk fagskole innen maritime fag, som ble vurdert som ikke tilstrekkelig

relevant for de påklagede godkjenningsområdene og som derfor ikke kunne tillegges vekt ved behandlingen av søknaden.

Foretaket ble opplyst om at dersom det innen 01.07.2020 ikke oppfyller kvalifikasjonskravene fullt ut, fatter direktoratet vedtak om bortfall av godkjenningen for de godkjenningsområder og tiltaksklasser dette gjelder.

Generelle opplysninger om foretaket

Husvarm AS fikk sentral godkjenning første gang 16.08.2012. I perioden 29.07.2015 – 29.07.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for blant annet godkjenningsområdet prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge organisasjonsplanen 1 ansatt og ligger i Nesodden kommune, Akershus fylke. Anders Fyen Fredriksen er daglig leder. Han har svennebrev som rørlegger fra 1991, videregående kurs I skipsteknisk drift med studieretning mekaniske fag ved Oslo teknisk-maritime skole fra 1996, og videregående kurs II og III maskinlinje med studieretning sjøfartsfag ved Oslo teknisk-maritime skole fra 1996-1998. Foretaket har også dokumentert at daglig leder har oppnådd 4 vekttall i faget bedriftsøkonomisk analyse ved Handelshøyskolen BI i 2000, eksamen i mekanikk og matematikk ved Oslo teknisk-maritime skole fra 2001 samt sertifikat som maskinoffiser klasse 1 motor.

Foretaket driver rørleggervirksomhet, salg av VVS-utstyr, salg og montering av varmepumper, maritime oppdrag samt annen virksomhet som naturlig hører til dette. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «43.221 Rørleggerarbeid».

Saksgang

02.07.2018 Søknad

13.09.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

03.10.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

18.03.2019 Endelig vedtak i Klagenemnda for sentral godkjenning

15.04.2019 E-post til foretaket med opplysning om at klagen er vurdert for feil godkjenningsområde

Foretakets anførsler

Foretaket viser til at daglig leder har praktisert rørleggerfaget siden 1987, har fagbrev som rørlegger fra 1991 og at han har etterutdannet seg som maskinsjef. Daglig leder jobber både som rørlegger og maskinsjef, hvor han ved sistnevnte innehar høyeste maskinoffiser-sertifikat klasse 1. Foretaket anfører at den dokumenterte utdanningen dekker kravene til prosjektering av sanitærinstallasjoner og varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Det vises til at daglig leder arbeider med langt mer kompliserte systemer og at prosjekteringen og driften av rørsystemer, kulde, varme og energi er betydelig større enn hva det er i en enebolig. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Saken er vurdert etter byggesaksforskriften (SAK10) slik den lød før endringene 01.12.2018, da vedtaket er fattet før dette tidspunktet. Direktoratet bemerker at det er vedtatt enkelte endringer i SAK10 med ikrafttredelse 01.12.2018, som blant annet knytter seg til utvidelse av antall utdanningsnivåer i SAK10 § 11-2 og inndelingen i funksjoner og tiltaksklasser i tabellen i SAK10 § 11-3. Regelverksendringer til gunst for foretaket vil bli tatt hensyn til i vurderingen.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag VVS (varme-, ventilasjon og sanitærteknikk) eller KEM (klima, energi og miljø).

Foretaket har dokumentert at daglig leder har svennebrev som rørlegger, videregående kurs I, II og III innen sjøfart og skipsteknikk ved Oslo teknisk-maritime skole samt eksamen i faget bedriftsøkonomisk analyse ved Handelshøyskolen BI, eksamen i mekanikk og matematikk ved Oslo teknisk-maritime skole og sertifikat som maskinoffiser klasse 1 motor.

Videregående kurs I, II og III ved Oslo teknisk-maritime skole fra 1996-1998 vurderes til utdanningsnivå tilsvarende teknisk fagskole og oppfyller dermed kravet til nødvendig utdanningsnivå. Øvrig dokumentert utdanning og sertifikat oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå og blir derfor ikke vurdert nærmere.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler de påklagede godkjenningsområdenes innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet omfatter prosjektering av vannbårne varme- og kuldeinstallasjoner. Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner skal omfatte en spesifisering av produkter som inngår i installasjonen og det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. Prosjekteringen

omfatter også tilkobling av varme- og kjølebatterier til ventilasjonsaggregater samt tilkobling av sekundærsiden til varmeveksler fra fjernvarme, og dimensjonering og kravspesifikasjon til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller. Ved prosjektering av systemer for vannbåren varme og varmeinstallasjoner for fast-, flytende- og gassformig brensel eller kombinasjon av disse med tilhørende rørsystem, brenseltank m.v. samt tilslutning av installasjonen til røykkanal, skal plassering fremgå av prosjekteringsunderlaget. Prosjekteringen omfatter også utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon som grunnlag for utarbeiding av FDV-rutiner for driftsfasen, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i relevante fag innen varme- og kuldeteknikk.

Utdanningen innen sjøfart og skipsteknikk ved Oslo teknisk-maritime skole innehar opplæring i fag som *Elektronikk, styrings- og reguleringsteknikk, Beredskap og sikkerhet, Skipsmaskinlære, Termodynamikk, Regulering, styring og sikringssystemer, Elektroteknikk, Mekanikk og materiallære og Skipets systemer*.

Til forskjell fra dette retter eksempelvis en teknisk fagskole med linjefag KEM seg mot tekniske installasjoner i bygg, herunder opplæring i fag innen kuldesystemer og varmepumpe, varmeanlegg, luftbehandling, VVS-teknisk systemforståelse og energivurderinger. Utdanningen innehar også fag som ivaretar grensesnitt til andre fagområder og oppgaver som utføres av andre faggrupper i bygg.

Når det gjelder den dokumenterte utdanningen innen sjøfart og skipsteknikk, finner direktoratet at fagene knyttet til termodynamikk og reguleringsteknikk vil kunne være relevante for prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner. Utover dette kan ikke direktoratet se at utdanningen innehar opplæring i fag knyttet til varme- og kuldesystemer i bygg. Direktoratet kan heller ikke se at utdanningen innehar opplæring i fag som ivaretar grensesnitt til andre fagområder i bygg. Direktoratet finner derfor ikke at den dokumenterte utdanningens innhold gjenspeiler de påklagede godkjenningssområdenes innhold og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes dermed til å ikke være tilstrekkelig relevant for prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Kravet til utdanning er etter ovennevnte ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at det ikke har anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanning utover de tilfellene som overgangsbestemmelsen omfatter. I det foreliggende tilfellet har foretaket i søknaden fått innvilget de påklagede godkjenningssområdene under henvisning til overgangsbestemmelsen.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Husvarm AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 uten henvisning til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Klager har i e-post datert 06.06.2019 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 34/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra BYGGSERVICE NORD-ØSTERDAL AS (klagesaksnr. 2018/10193)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

I brev datert 18.12.2018 ble vedtak av 10.12.2018 påklaget av foretaket ved Jon Gunnar Rønningen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

For godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk søkte opprinnelig foretaket om sentral godkjenning i tiltaksklasse 2, men det fremgår av klagebrevet at de kun ønsker en vurdering av nevnte godkjenningsområder i tiltaksklasse 1.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 14.09.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 10.12.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Avslaget for prosjektering av arkitektur, konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav a, f og g, og tilhørende veiledninger. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggservice Nord-Østerdal AS har hatt sentral godkjenning i flere perioder. I perioden 23.09.2015 – 23.09.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2, utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 30 ansatte og ligger i Tynset kommune, Hedmark fylke. Jon Gunnar Rønningen er daglig leder. Han er utdannet sivilingeniør innen industriell økonomi og teknologiledelse fra 1996. Videre er det dokumentert at driftssjef Ola Sandeggen har master i teknologi med

linjefag byggeteknikk og arkitektur fra 2015, i tillegg til ansatte med teknisk fagskole anlegg og mesterbrev i tømmerfaget.

Foretaket driver investeringsvirksomhet, herunder salg av ferdighus og byggevarer og dermed beslektet virksomhet samt aksjetegning eller på annen måte forestå eller delta i virksomhet av enhver art. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger».

Saksgang

14.09.2018 Søknad

10.12.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

18.12.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

12.03.2019-14.03.2019 E-postkorrespondanse mellom foretaket og direktoratet vedrørende saksbehandlingstid

05.04.2019 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

24.04.2019-30.04.2019 Tilsvare fra foretaket og videre e-postkorrespondanse

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagebrevet at for arkitektur og konstruksjonssikkerhet prosjekterer de svært ofte boliger, hytter, småhus, tilbygg med mer. Det opplyses om at det er Trond Motrøen, med erfaring hos foretaket siden 1991, og Ola Sandeggen, sivilingeniør, som står for prosjekteringen. Foretaket viser til at Ola Sandeggen har mastergrad i byggeteknikk og arkitektur, med masteroppgave innen bygningsfysikk, og at han har vært ansatt i foretaket siden 2016. I tillegg vises det til fem referanseprosjekter fra 2017 og 2018, og det opplyses om at foretaket har mange tilsvarende prosjekter de kan dokumentere.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for prosjektering av arkitektur, konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Det opplyses i klagen om at det er Trond Motrøen og Ola Sandeggen som står for prosjekteringen i foretaket.

For Trond Motrøen er det ikke dokumentert formell utdanning.

For Ola Sandeggen har foretaket dokumentert master i teknologi med linjefag byggeteknikk og arkitektur fra 2015. Denne utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene og den oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed oppfylt for samtlige påklagede godkjenningsområder.

Krav til praksis

For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Relevant praksis vil si at den normalt er opparbeidet etter endt utdanning og bygger på det utdanningsnivået som kreves. Relevant praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

Det følger av utdanningsvurderingen ovenfor at det er utdanningen til Ola Sandeggen som legges til grunn for at utdanningskravet er oppfylt. Ved relevansvurderingen av praksis vil det derfor være praksis knyttet til Ola Sandeggen som er gjenstand for vurdering. I klagesaksomgangen opplyses det i e-post datert 25.04.2019 om at Ola Sandeggen startet i Byggservice Nord-Østerdal AS 01.11.2016. Referanseprosjekter foretaket har sendt inn i tidligere søknader vil derfor ikke kunne legges til grunn som praksis for Ola Sandeggen.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Arkitekturprosjektering av bygninger, anlegg eller konstruksjoner omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak, hvor krav til visuelle kvaliteter, funksjonelle og miljømessige forhold samt byggverkets kompleksitet og/eller tilpasningsbehov til omgivelser er avgjørende for fastsettelse av tiltaksklasse. Oppgaven omfatter også utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomta, og prosjektering av utomhusarealer herunder veg og parkeringsplass samt universell utforming (UU) av utomhusområder og planløsning i bygget, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til fire referanseprosjekter for prosjektering av arkitektur fra 2017 og 2018. Prosjektene gjaldt en firemannsbolig, to eneboliger og et våningshus, hvor foretaket skriver at det har hatt ansvaret for prosjektering av arkitektur. Foretaket viser til at prosjektene gjelder boligmodeller fra Nordbohus. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva som er prosjektert innen fagområdet arkitektur.

Direktoratet etterspurte i brev av 05.04.2019 en bedre beskrivelse av de innsendte referanseprosjektene. I tilsvaret fra foretaket av 24.04.2019 er det sendt inn fem referanseprosjekter fra 2017 og 2018. Prosjektene gjaldt en enebolig, to hytter, en lastebilgarasje/verksted samt våningshuset nevnt ovenfor. Arbeidene omfattet opptegning av fasader og snitt, og det vises til ulike typer tegninger. Direktoratet finner at referanseprosjektene er relevante for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

For å dekke kravet til praksislengde etterspurte direktoratet i e-post av 25.04.2019 ett eller flere referanseprosjekter fra 2015, hvor Ola Sandeggen hadde vært faglig leder for prosjektering av arkitektur. I tilsvaret fra foretaket ble det sendt inn en CV for Ola Sandeggen og et referanseprosjekt fra 2015.

CV-en for Ola Sandeggen er kortfattet beskrevet og gir ingen nærmere beskrivelse av hvilke konkrete arbeidsoppgaver som ble utført i enkelte prosjekter sett opp mot det påklagede godkjenningssområdet.

Referanseprosjektet fra 2015 gjaldt et leilighetsprosjekt bestående av tre boligblokker med totalt 88 leiligheter og parkeringskjeller. Det opplyses om at Ola Sandeggen bisto prosjekteringsleder med kontroll og koordinering av alle prosjekterende. Direktoratet kan ikke se at det er beskrevet arbeider hvor Ola Sandeggen har hatt den faglige ledelsen for prosjekteringen. Referanseprosjektet vurderes derfor til å ikke være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningssområdet.

Kravet til praksislengde er dermed ikke oppfylt for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaste. Godkjenningssområdet omfatter også utarbeidelse av eventuelle utredninger vedrørende behov for sikringstiltak ved oppføring og ved bruk av tiltaket og prosjektering av riving, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til seks referanseprosjekter for prosjektering av konstruksjonssikkerhet fra 2015, 2017 og 2018. Referanseprosjektet fra 2015 er tilknyttet foretaket og har ferdigattest fra før Ola Sandeggen begynte i foretaket. Det legges derfor til grunn at Ola Sandeggen ikke har vært faglig leder i dette prosjektet.

Referanseprosjektene fra 2017 og 2018 gjaldt en firemannsbolig, en kontor- og administrasjonsbygning, to eneboliger og et våningshus. I prosjektet vedrørende kontor- og administrasjonsbygningen skriver foretaket at det prosjekterte konstruksjonssikkerhet vedrørende bindingsverk, med fokus på bæring av hulldekke, 2.etasje og tak. I prosjektet

vedrørende våningshuset viser foretaket til arbeider med prosjektering av bindingsverk og forsterkninger, mens prosjektering av bjelkelag og takkonstruksjon ble utført av leverandør på foretakets ansvarsrett. Øvrige referanseprosjekter er kortfattet beskrevet, da det kun vises til at foretaket hadde ansvaret for prosjektering av konstruksjoner og det ikke gis noen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva som er prosjektert innen fagområdet konstruksjonssikkerhet.

Direktoratet etterspurte i brev av 05.04.2019 en bedre beskrivelse av de innsendte referanseprosjektene. I tilsvaret fra foretaket av 24.04.2019 er det sendt inn fem referanseprosjekter fra 2017 og 2018. Prosjektene gjaldt en enebolig, to hytter, en lastebilgarasje/verksted samt våningshuset nevnt ovenfor. Arbeidene omfattet blant annet dimensjonering ut fra standarder og tabeller, herunder prosjektering av fundament, bæresystem, stivhet av yttervegger, søyler, dragere og etasjeskille. Direktoratet finner at referanseprosjektene er relevante for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1.

For å dekke kravet til praksislengde etterspurte direktoratet i e-post av 25.04.2019 ett eller flere referanseprosjekter fra 2015, hvor Ola Sandeggen hadde vært faglig leder for prosjektering av konstruksjonssikkerhet. I tilsvaret fra foretaket ble det sendt inn en CV for Ola Sandeggen samt et referanseprosjekt fra 2015.

CV-en for Ola Sandeggen er kortfattet beskrevet og gir ingen nærmere beskrivelse av hvilke konkrete arbeidsoppgaver som ble utført i enkelte prosjekter sett opp mot det påklagede godkjenningsområdet.

Referanseprosjektet fra 2015 gjaldt et leilighetsprosjekt bestående av tre boligblokker med totalt 88 leiligheter og parkeringskjeller. Det opplyses om at Ola Sandeggen bisto prosjekteringsleder med kontroll og koordinering av alle prosjekterende. Direktoratet kan ikke se at det er beskrevet arbeider hvor Ola Sandeggen har hatt den faglige ledelsen for prosjekteringen. Referanseprosjektet vurderes derfor til å ikke være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Kravet til praksislengde er dermed ikke oppfylt for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggt teknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til to referanseprosjekter for prosjektering av bygningsfysikk fra 2015 og 2017. Referanseprosjektet fra 2015 er tilknyttet foretaket og har ferdigattest fra før

Ola Sandeggen begynte i foretaket. Det legges derfor til grunn at Ola Sandeggen ikke har vært faglig leder i dette prosjektet.

Referanseprosjektet fra 2017 gjaldt en firemannsbolig, hvor foretaket skriver at det hadde ansvar for prosjekteringen. Det gis ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva som er prosjektert innen fagområdet bygningsfysikk.

Direktoratet etterspurte i brev av 05.04.2019 en bedre beskrivelse av de innsendte referanseprosjektene. I tilsvaret fra foretaket av 24.04.2019 er det sendt inn fem referanseprosjekter fra 2017 og 2018. Prosjektene gjaldt en enebolig, to hytter, en lastebilgarasje/verksted og et våningshus. Arbeidene omfattet blant annet beregning av isolasjonsmengder og u-verdier for konstruksjoner og bygningsdeler, beregning av lysinnslipp ved dører og vinduer samt prosjektering av tetthet. Direktoratet finner at referanseprosjektene er relevante for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1.

For å dekke kravet til praksislengde etterspurte direktoratet i e-post av 25.04.2019 ett eller flere referanseprosjekter fra 2015, hvor Ola Sandeggen hadde vært faglig leder for prosjektering av bygningsfysikk. I tilsvaret fra foretaket ble det sendt inn en CV for Ola Sandeggen samt et referanseprosjekt fra 2015.

CV-en for Ola Sandeggen er kortfattet beskrevet og gir ingen nærmere beskrivelse av hvilke konkrete arbeidsoppgaver som ble utført i enkelte prosjekter sett opp mot det påklagede godkjenningsområdet.

Referanseprosjektet fra 2015 gjaldt et leilighetsprosjekt bestående av tre boligblokker med totalt 88 leiligheter og parkeringskjeller. Det opplyses om at Ola Sandeggen bisto prosjekteringsleder med kontroll og koordinering av alle prosjekterende. Direktoratet kan ikke se at det er beskrevet arbeider hvor Ola Sandeggen har hatt den faglige ledelsen for prosjekteringen. Referanseprosjektet vurderes derfor til å ikke være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Kravet til praksislengde er dermed ikke oppfylt for prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

Kravet til praksis er etter ovennevnte ikke oppfylt for noen av de påklagede godkjenningsområdene.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Byggservice Nord-Østerdal AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av arkitektur, konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt, herunder at kravet til praksislengde er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

**Sak 35/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra REIKVAM ARKITEKTFORMIDLING (klagesaksnr. 2018/10241)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Vedtak av 17.12.2018 ble påklaget av foretaket i den elektroniske brukerportalen 19.12.2018. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.09.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 17.12.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at referanseprosjektene foretaket hadde dokumentert ikke i tilstrekkelig grad dekket det ansvaret som godkjenningsområdet omfatter, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Generelle opplysninger om foretaket

Reikvam Arkitektformidling fikk sentral godkjenning første gang 25.05.2009. I perioden 03.11.2015 – 03.11.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3. I perioden 01.11.2012-01.11.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for blant annet godkjenningsområdet overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3.

Foretaket er et enkeltpersonforetak og ligger i Oslo kommune. Innehaver Astrid Reikvam utgjør foretakets faglige ledelse. Hun er utdannet sivilarkitekt i 1988. Det er også dokumentert at Astrid Reikvam har etterutdanning ved Oslo ingeniørhøgskole innen Autocad mv., spesialutdanning i urbanisme (12 vekttall), eksamen i kommunal grønnplanlegging i byer og tettsteder (3 vekttall) og eksamensrettet etterutdanningskurs i prosjekteringsledelse.

Foretaket har sin virksomhet innen rådgivning av arkitekttjenester og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «70.220 Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning».

Saksgang

18.09.2018 Søknad

10.12.2018 Foreløpig svarbrev

14.12.2018 Foretaket oppdaterte søknaden med flere referanseprosjekter

17.12.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

19.12.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

20.05.2019 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

28.05.2019 Tilsvare fra foretaket

Foretakets anførsler

I klagen vises det til faglig leders erfaring i vedlagte prosjekter og referanseliste. For fagkontroll og tverrfaglig kontroll vises det særlig til oppgaver med prosjekteringsgruppeansvar, herunder Slottplassen i Oslo på 18 000 m² og Livsvitenskapsbygget på 66 000 m². Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniøruddanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør med linjefag bygg eller sivilarkitekt.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Astrid Reikvam er utdannet sivilarkitekt.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Sentral godkjenning for overordnet ansvar gis til foretak som har erfaring med kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang. Det følger av bestemmelsene om gjennomføring av kontroll at kontroll skal være helhetlig og gjennomgående og omfatte både kontroll av prosjektering og kontroll av utførelse (se særlig § 14-7 tredje og fjerde ledd). Ansvarsrett for kontroll forutsetter kompetanse til å kontrollere både prosjektering og utførelse, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til tre referanseprosjekter, i tillegg til en prosjekt- og referanseliste. I de tre referanseprosjektene som er lagt inn i søknaden viser foretaket til at det var ansvarlig kontrollerende av tegningsgrunnlag vedrørende et nytt skolebygg, et stort, frittliggende boligbygg på 3 og 4 etasjer og en svømmehall. Nevnte prosjekter er imidlertid også oppført for funksjonen prosjekterende av arkitektur, hvor foretaket skriver at det hadde ansvaret for prosjekteringen i tiltakene. Direktoratet opplyser om at egenkontroll faller utenfor godkjenningsområdet, da uavhengig kontroll innebærer kontroll av andre foretaks arbeidere. Ettersom foretaket skriver at det har kontrollert tegningsgrunnlag i prosjekter hvor det selv har hatt ansvaret for prosjekteringen av arkitektur, taler det for at referanseprosjektene i søknaden omhandler egenkontroll.

Når det gjelder prosjekt- og referanselisten så er denne kortfattet og er en opplisting av prosjekter med opplysning om tidsrom, oppdragsgiver, rolle, areal og type oppdrag i stikkordsform. Av prosjekt- og referanselisten fremgår det blant annet at rollene/arbeidsoppgavene i prosjektene har vært prosjektledelse, juryarbeid, mulighetsstudie og prosjekteringsgruppeledelse. Det gis ingen nærmere redegjørelse av hva de ulike rollene innebar sett opp mot det ansvaret godkjenningsområdet omfatter.

Direktoratet etterspurte i brev av 20.05.2019 en nærmere beskrivelse av hva de ulike rollene i oppførte prosjekter innebar. Eksempelvis ønsket direktoratet en nærmere redegjørelse av hva rollen som prosjekteringsgruppeleder innebar av ansvar sett opp mot kontrollopgaven, herunder kontroll av prosjektering. Det ble også opplyst om at direktoratet ikke kunne se at foretaket har beskrevet arbeider med byggeledelse/utførelse eller kontroll av utførelse.

I tilsvaret fra foretaket vises det til den samme referanselisten og det bekreftes erfaring med kontroll av alle fag i forbindelse med prosjektering. Det er også uthevet tre referanseprosjekter som gjelder uavhengig kontroll i forbindelse med bygging. Direktoratet kan imidlertid ikke se at det er gitt noen nærmere beskrivelse av hva de ulike rollene innebar sett opp mot kontrollopgaven eller hva som er kontrollert. Direktoratet kan heller ikke se at det er beskrevet nærmere arbeider med byggeledelse/utførelse.

Direktoratet kan derfor ikke se at det er gitt en tilstrekkelig beskrivelse av arbeider som tilsier at forutsetningene for å inneha sentral godkjenning for overordnet ansvar for kontroll er til stede, jf. redegjørelsen av godkjenningsområdet ovenfor.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Reikvam Arkitektformidling verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

**Sak 36/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra KONSMO FABRIKKER AS (klagesaksnr. 2019/472)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I e-post datert 10.12.2018 ble vedtak av 20.11.2018 påklaget ved Tove Gyland. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 30.08.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.11.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

For godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant

utdanning, jf. byggesaksforskriften før 1.12.2018 (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Godkjenningsområde innvilget i klagesaksomgangen

Direktoratet har tatt klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2. Det vil si at foretaket har fått innvilget dette godkjenningsområdet i endringsvedtak av 27.03.2019. Det ble ved avgjørelsen sett hen til at foretaket har faglig ledelse med ingeniørutdanning innen husbyggteknikk. Etter en ny vurdering fant direktoratet at denne utdanningen har tilstrekkelig nivå og vil være relevant for godkjenningsområdet. Det ble videre tatt hensyn til foretakets referanseprosjekter i søknaden fra 2018 samt tidligere søknader.

Generelle opplysninger om foretaket

KONSMO FABRIKKER AS fikk sentral godkjenning første gang 03.04.1998. I perioden 31.10.2015 – 31.10.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, samt en rekke godkjenningsområder innen prosjektering og utførelse i tiltaksklasse 1 og 2. Foretaket hadde også i denne perioden sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 152 registrerte lønsmottakere og ligger i Konsmo i Audnedal i Vest-Agder. Frank Hestås er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning for daglig leder. Det er imidlertid dokumentert utdanning for en rekke andre ansatte, herunder teknisk fagskole bygg, ingeniør innen husbyggteknikk og ingeniør bygg og anlegg.

Foretaket har sin virksomhet innen produksjon og oppsetting av bygninger herunder omsetning av varer, annen næringsvirksomhet samt ved aksjer og andeler å ha interesser i andre selskaper. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «16.231 Produksjon av monteringsferdige hus».

Saksgang

30.08.2018 Søknad

20.11.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

10.12.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretakets anførsler i klagen er i hovedsak rettet mot avslaget for godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2. Dette godkjenningsområdet er i klagen innvilget, og direktoratet vil dermed ikke gå nærmere inn på anførslene knyttet til dette.

Det er ikke fremsatt konkrete anførsler i tilknytning til godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

Saken er vurdert etter byggesaksforskriften (SAK10) slik den lød før endringene 01.12.2018, da vedtaket er fattet før dette tidspunktet. Direktoratet bemerker at det er vedtatt enkelte endringer i SAK10 med ikrafttredelse 01.12.2018, som blant annet knytter seg til utvidelse av antall utdanningsnivåer i SAK10 § 11-2 og inndelingen i funksjoner og tiltaksklasser i tabellen i SAK10 § 11-3. Regelverksendringer til gunst for foretaket vil bli tatt hensyn til i vurderingen.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er utdanning på nivå med fag-/svennebrev, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

I tillegg kreves det også at utdanningen er relevant for det godkjenningsområdet det søkes om, jf. SAK10 §§ 11-1 andre ledd og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som blikkenslagerarbeider eller kuldemontør.

Foretaket har dokumentert flere utdanninger for sine ansatte. Det er blant annet dokumentert ingeniørgrad husbyggingsteknikk fra 1977, ingeniør bygg og anlegg fra 1981 og teknisk fagskole bygg fra 2001. Utdanningene tilfredsstiller kravet til utdanningsnivå i henhold til SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Det må videre vurderes om disse vil være relevante opp imot godkjenningsområdets innhold.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant, er fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning. Dette innebærer installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og branntetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller. Tilkobling og montering av kjølekomponenter i kjøleaggregater inngår også i oppgaven. Videre omfattes tilkobling av varme- og kjølebatterier.

Det er på bakgrunn av godkjenningsområdet innhold vesentlig at utdanning som skal legges til grunn gjenspeiler godkjenningsområdet og bør å inneholde fag rettet mot VVS i form av ventilasjon- og kjølesystemer.

Utdanningene som er dokumentert i form av ingeniør husbyggteknikk, bygg og anlegg og teknisk fagskole bygg retter seg ut ifra fagsammensetningen hovedsakelig mot det generelle bygningstekniske og konstruksjonsmessige. Det fremkommer ikke at utdanningene inneholder konkrete fag rettet mot VVS som vil være relevante for godkjenningsområdet som er påklaget.

Det er etter dette direktoratets vurdering at de vedlagte utdanningene ikke gjenspeiler godkjenningsområdet i tilstrekkelig grad til å være relevante for godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning. Foretaket oppfyller dermed ikke kravet til relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-1 andre ledd og 11-3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil likevel kort bemerke at foretaket i søknaden viser til oppdatert praksis med godkjenningsområdet. Direktoratet har imidlertid ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at KONSMO FABRIKKER AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

Forholdet til tidligere godkjenninger

Direktoratet er kjent med at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet. Til dette vil direktoratet bemerke at ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Den sentrale godkjenningsordningen må forholde seg til disse kravene ved behandling av søknader, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) kap. 27.6. Dette innebærer at selv om foretaket søker om fornyelse av sentral godkjenning må det like fullt ut oppfylle de gjeldende krav til utdanning og praksis på søknadstidspunktet.

Foretakets tidligere sentrale godkjenning for dette godkjenningsområdet ble gitt i 2015 mens det fortsatt ikke var krav om dokumentasjon av utdanning. Etter regelverksendringene

1.1.2016 ble det innført krav om dokumentasjon av utdanning samtidig som også kravene til utdanning ble skjerpet. Dette har blant annet medført strengere krav til relevant utdanning på rett nivå. Direktoratet kan på bakgrunn av dette ikke videreføre godkjenninger hvor foretakets utdanning nå vurderes til å ikke være relevant for de omsøkte godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 37/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra E BRØRBY & SØNN AS (klagesaksnr. 2019/158)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Vedtak av 18.12.2018 ble påklaget av foretaket i den elektroniske brukerportalen 07.01.2019. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.09.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 18.12.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Avslaget for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig praksislengde med godkjenningsområdet i den omsøkte tiltaksklassen, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

E Brørby & Sønn AS fikk sentral godkjenning første gang 23.02.2004. I perioden 23.11.2015 – 23.11.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1, utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1 og utførelse av taktekkingsarbeid. Etter søknad om endring hadde også foretaket fra 26.11.2015 sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 22 ansatte og ligger i Jevnaker kommune, Oppland fylke. Per Erik Brørby er daglig leder. Han har mesterbrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget fra 2016. Foretaket har også dokumentert at det har ansatte med fag-/svennebrev i anleggsmaskinførerfaget, taktekkerfaget, kobber- og blikkenslagerfaget, tømrerfaget og ventilasjons- og

blikkenslagerfaget, mesterbrev i tømrerfaget og kobber- og blikkenslagerfaget, og teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har sin virksomhet innen produksjon av og handel med kobber- og blikkenslagerprodukter samt konsulenttjenester innen samme fagområde. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «43.911 Blikkenslagerarbeid på tak».

Saksgang

19.09.2018 Søknad

04.12.2018 Foreløpig svarbrev

17.12.2018 Tilsvare fra foretaket

18.12.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

07.01.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

08.04.2019 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

28.04.2019 Tilsvare fra foretaket

Foretakets anførsler

Foretaket anfører i klagen at referanseprosjektene de har vist til tilfredsstiller kravet til 3 års relevant praksis. Foretaket skriver at selv om prosjektene ble avsluttet/ferdigstilt i 2017 og 2018, så ble arbeidene med prosjektering, byggetillatelse og oppstart utførelse startet langt tidligere og at foretaket dermed har vist til en sammenhengende relevant praksis på mer enn 3 år. I tillegg vises det til at foretaket sommeren 2018 var underentreprenør for et annet firma og at de bygget 250 m² betongvegger med opptil 3 meters høyde. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med fag-/svennebrev i anleggsmaskinførerfaget, taktekkerfaget, kobber- og blikkenslagerfaget, tømrerfaget og

ventilasjons- og blikkenslagerfaget, mesterbrev i tømrerfaget, kobber- og blikkenslagerfaget ventilasjons- og blikkenslagerfaget, og teknisk fagskole med linjefag bygg.

Teknisk fagskole med linjefag bygg er relevant for det påklagede godkjenningsområdet og oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker. Tiltaksklasse 2 omfatter utførelse av konstruksjoner av slakkarmert, uarmert eller spennarmert betong med tiltak som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2, og forutsettes utført med "normal kontroll", jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 kan være:

- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning med boenheter og mer enn 3 etasjer,
- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning for publikum og arbeidsbygning med inntil 5 etasjer,
- betongarbeider av anleggskonstruksjoner som kulverter, forstøtningskonstruksjoner og bruer,
- kummer og forstøtningskonstruksjoner med høyde over 2 m (med trafikkbelastning),
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 10 m.

For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 må foretaket dokumentere minst 3 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Ved vurderingen av praksislengde tas det utgangspunkt i dato for gitt ferdigattest, da det er avgjørende for relevansvurderingen at prosjektet er gjennomført i samsvar med tillatelser og bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen. Dokumentasjon av praksislengde vil derfor si at foretaket i utgangspunktet må dokumentere flere referanseprosjekter som etter dato for gitt ferdigattest til sammen oppfyller kravet til praksislengde. Dette er ikke det samme som at ett referanseprosjekt i seg selv varte over en periode på minst 3 år.

I søknaden har foretaket vist til to referanseprosjekter for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner fra 2017 og 2018. Prosjektene gjaldt en ny bolig- og forretningsbygning i 5 etasjer og et nytt boligbygg i 3 etasjer, inkludert parkering i underetasjen. Arbeidene omfattet blant annet plasstøpte gulv, vegger og tak i parkeringskjeller, etasje/leilighetsskillere og bærevegger i 1. etasje, med total høyde på vegger ca. 6 meter. Direktoratet finner at referanseprosjektene er relevante for det påklagede godkjenningsområdet.

I klagen vises det til at foretaket sommeren 2018 var underentreprenør for et annet firma og at de bygget 250 m² betongvegger med opptil 3 meters høyde. Direktoratet finner at også dette vil være relevante arbeider med det påklagede godkjenningsområdet.

Med utgangspunkt i gitt ferdigattest i 2017 og 2018, har foretaket dokumentert en praksislengde på ca. 2 år.

Direktoratet etterspurte derfor i brev av 08.04.2019 flere referanseprosjekter for å dekke kravet til praksislengde. I tilsvaret fra foretaket anføres det at innsendte referanseprosjekter dokumenterer mer enn 3 års relevant praksis med det påklagede godkjenningsområdet. Det vises i denne sammenheng til at for prosjektet vedrørende bolig- og forretningsbygningen ble første igangsettingstillatelse for grunn og fundamentarbeider gitt i september 2015 og at ferdigattest for hele bygget med fortau og uteområder ble gitt i september 2018. For prosjektet vedrørende boligbygget ble igangsettingstillatelse gitt i desember 2014 og ferdigattest gitt i 2018. Foretaket har også lagt ved kopi av nevnte igangsettingstillatelser og ferdigattester.

Direktoratet kan ikke se at det er synliggjort at selve arbeidene med utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner har vart over en periode på minst 3 år, selv om det har gått minst 3 år fra igangsettingstillatelsen til ferdigattest for tiltakene er gitt.

Kravet til praksislengde er etter ovennevnte ikke oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at E Brørby & Sønn AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

**Sak 38/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra MIKKELSEN
GRAVING OG TRANSPORT (klagesaksnr. 2019/1415)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

I elektronisk klage datert 15.02.2019 ble vedtak av 28.01.2019 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.11.2018 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 28.01.2019 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, da foretaket ikke hadde dokumentert å ha ansatte med utdanning tilsvarende minimumskravet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. For godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1 hadde foretaket heller ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav c med tilhørende veiledning.

Foretaket hadde videre restanser i form av forfalt og ubetalt skatt og merverdiavgift, i tillegg til at det ikke hadde levert inn pliktig skattemelding for merverdiavgift (MVA-melding) de siste 6 månedene. Seriøsitetsvilkårene var dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav b og c.

Generelle opplysninger om foretaket

MIKKELSEN GRAVING OG TRANSPORT har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket er et enkeltpersonforetak med 0 ansatte og ligger i Fredrikstad i Østfold. Pål Andre Mikkelsen er innehaver. Han har kompetansebevis og gjennomført teoretisk prøve for fagbrev i anleggsmaskinførerfaget, men har på nåværende tidspunkt ikke gjennomført den praktiske prøven.

Foretaket har sin virksomhet innen grunnarbeid, massetransport, drenering, VA-anlegg, sprengning, flishugging, trefelling, snørydding, strøing og utleie av utstyr, og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «43.120 Grunnarbeid».

Saksgang

19.11.2018 Søknad

28.01.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

15.02.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

26.02.2019 Tilleggsinformasjon innsendt vedrørende fagbrev

Foretakets anførsler

Innehaver Pål Mikkelsen skriver i klagen at han er uenig i direktoratets beslutning om at hans bedrift ikke kan få sentral godkjenning. Mikkelsen viser til å ha dokumenter på 5 års praktisk arbeid samt at teoripróven på fagbrevet er utført. Mikkelsen visere videre til at han venter på oppmelding til den praktiske delen og regner med å få denne i boks i løpet av våren. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller byggesaksforskriftens krav som fremgår av kapittel 9, 10, 11 og 13, jf. SAK10 § 13-2 første ledd.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde».

Seriøsitetsvilkårene

Det er et vilkår at foretak som søker om eller innehar sentral godkjenning skal oppfylle seriøsitetsvilkårene i SAK10 § 13-1a. Dette innebærer at foretaket skal være registrert i merverdiavgiftsregisteret, ha levert pliktig skattemelding for merverdiavgift de siste 6 månedene, ikke ha forfalt og ubetalt skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift eller merverdiavgift, og ved søknaden ha levert HMS-erklæring, jf. SAK10 § 13-1a første til tredje

ledd og tilhørende veiledning. Dette er absolutte krav som skal være oppfylt, jf. SAK10 § 13-1a og tilhørende veiledning. Seriøsitetskravene er således ikke gjenstand for vurdering.

Ifølge tall fra Skatteetaten har foretaket på nåværende tidspunkt fortsatt restanser i form av forfalt og ubetalt skatt og merverdiavgift (MVA), da foretaket er skyldig kr 76 122 i skatt og kr 49 647 i merverdiavgift. Foretaket oppfylder dermed ikke seriøsitetsvilkårene vedrørende skatt og merverdiavgift, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav c og tilhørende veiledning.

Det er videre et krav for sentral godkjenning at foretaket skal ha levert pliktig skattemelding for merverdiavgift (MVA-melding) de siste 6 månedene, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav b. I følge informasjon fra Skatteetaten har ikke foretaket levert alle slike pliktige meldinger de siste 6 måneder. Sist innsendte MVA-melding er i følge Skatteetaten innkommet 24.10.2018. Foretaket har dermed ikke levert pliktig MVA-melding de siste 6 måneder som påkrevd, jf. SAK10 § SAK10 § 13-1a første ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Foretaket oppfylder etter dette ikke de nødvendige seriøsitetsvilkårene i SAK10 § 13-1a og vil dermed ikke kunne bli vurdert for sentral godkjenning. Direktoratet vil likevel foreta en kort vurdering av utdanning og praksis.

Samlet vurdering for godkjenningsområdene:

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag-/svennebrev eller tilsvarende, i tillegg til minimum 2 års relevant praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være fagbrev i anleggsmaskinførerfaget.

Innehaver Pål Mikkelsen har kompetansebevis i form av å ha gjennomført teoretisk prøve for fagbrev i anleggsmaskinførerfaget, men har på nåværende tidspunkt ikke gjennomført den praktiske prøven. Mikkelsen viser i klagen til at han regner med å skulle ta den praktiske prøven i løpet av våren 2019. Direktoratet har imidlertid ikke mottatt dokumentasjon som viser at den praktiske prøven nå er gjennomført. Det vises også i denne forbindelse til kravet om minimum 2 års praksis etter fullført utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Kompetansebeviset i form av gjennomført teoretisk prøve i anleggsmaskinførerfaget tilsvarer ikke fag-/svennebrevnivå, som er minimumskravet til utdanningsnivå for sentral godkjenning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. For at utdanningen skal kunne tilsvare fag-/svennebrevnivå kreves det at både teoretisk prøve og praktisk prøve er gjennomført og bestått. Foretaket har dermed ikke dokumentert at minimumskravet til utdanningsnivå for å få innvilget sentral godkjenning er oppfylt.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at foretaket for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider har vist til referanseprosjekter fra 2016 og 2017 i form av praksis med masseutskiftning, komprimering, fjellsprengning, graving og fylling for utarbeidelse av tomter til eneboliger. Prosjektene det er vist til vil være relevante arbeider for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Det kreves imidlertid at foretaket kan dokumentere minimum 2 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3. Praksis før endt utdanning kan derfor som hovedregel ikke tillegges vekt når foretaket ikke har dokumentert å ha fullført utdanning. Direktoratet har ikke anledning til å fravike kravet til utdanningsnivå i henhold til SAK10 §§ 11-2 og 11-3, og nevnte praksis kan dermed ikke veie opp for manglende utdanningsnivå.

For godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1 har foretaket vist til referanseprosjekter fra 2016 og 2017 i form av planering av uteområder og gårdsplasser til eneboliger. Etter direktoratets vurdering dekker ikke praksisen det er vist til det vesentligste av godkjenningsområdets innhold da godkjenningsområdet i større grad omfatter opparbeidelse og planering inkludert åpen overvannshåndtering av grøntanlegg og idrettsanlegg, støttemurer, legging av belegningsstein og dekker samt skråningsbeskyttelse og forstøtninger, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Prosjektene det er vist til vil dermed ikke være tilstrekkelig relevante, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at MIKKELSEN GRAVING OG TRANSPORT verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

**Sak 39/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra K A LØVIK AS (klagesaksnr. 2019/586)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

I brev datert 21.01.2019 ble vedtak av 18.01.2019 påklaget av foretaket ved Arild Kolltveit. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 09.11.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 18.01.2019 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav f og g, og tilhørende veiledninger. Det ble vist til at referanseprosjektene etter direktoratets vurdering ikke beskrev godkjenningsområdene i tilstrekkelig grad. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

K A Løvik AS fikk sentral godkjenning første gang 18.11.2015. I perioden 18.11.2015 – 18.11.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 35 ansatte og ligger i Loddefjord i Bergen kommune, Hordaland fylke. Arild Kolltveit er daglig leder. Han har mesterbrev i tømrerfaget fra 1999. Foretaket har også dokumentert at prosjektleder Børge Engelsen har mesterbrev i tømrerfaget fra 2015 og teknisk fagskole med linjefag bygg fra 2015.

Foretaket har sin virksomhet innen oppføring av bygninger og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger».

Daglig leder Arild Kolltveit var også daglig leder i det tidligere foretaket K A Løvik Holding AS, med organisasjonsnummer 986363718.

Saksgang

09.11.2018 Søknad

18.01.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

21.01.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

09.04.2019 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

Foretakets anførsler

I klagen understreker foretaket at de har fire ansatte med mesterbrev, i tillegg til ansatt med teknisk fagskole. Foretaket viser til at de har både små og store prosjekter hvor de er totalentreprenør og er ansvarlig for hele prosjektet. Foretaket skriver at de sitter i prosjekteringsmøter og byggemøter med byggherre og konsulenter for å finne optimale løsninger og at de i slike tilfeller gjerne engasjerer rådgivende ingeniører eller arkitekt som ansvarlig prosjekterende. Foretaket skriver at de ser at dette er uheldig med tanke på å bygge kompetanse for å oppnå sentral godkjenning, men fremhever at prosjektene planlegges og prosjekteres i fellesskap. Avslutningsvis skriver foretaket at de ikke kan se hvorfor de ikke skulle oppnå sentral godkjenning for de påklagede områdene, selv om de ikke kan vise til egne større prosjekteringsoppgaver i egne byggesaker.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med mesterbrev i tømrerfaget og teknisk fagskole med linjefag bygg.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster.

Godkjenningsområdet omfatter også utarbeidelse av eventuelle utredninger vedrørende behov for sikringstiltak ved oppføring og ved bruk av tiltaket, og prosjektering av riving, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av bæreevne og stabilitet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon med liten vanskelighetsgrad i pålitelighetsklasse 1 iht NS-EN 1990 +NA og brannklasse 1 iht. byggt teknisk forskrift. Oppgaven omfatter dimensjonering av bærende elementer ved bruk av enkle beregninger eller tabeller, ved gode grunnforhold og standardlaster. Eksempler på tiltak i tiltaksklasse 1 kan være:

- fritids- og enebolig med og uten sokkelleilighet
- tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, små barnehager
- alminnelige landbruksbygg, lager- og industribygg
- mindre utendørsribuner (under 500 pers.), små bruer (inntil 10 m spennvidde) og tårn inntil 10 m

For funksjonen ansvarlig prosjekterende må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til tre referanseprosjekter for prosjektering av konstruksjonssikkerhet fra 2016 og 2017. Prosjektene gjaldt store sammenbygde boligbygg på to etasjer, en garasje og et tilbygg til en enebolig. I prosjektet vedrørende boligbygningene på to etasjer skriver foretaket at det fjernet eksisterende rekkverk bestående av store blomsterkasser i betong og erstattet dette med nye rekkverk, fasader ble tilleggsisolert og det ble satt inn nye vinduer. Direktoratet kan ikke se at det er beskrevet arbeider med prosjektering i dette prosjektet.

I prosjektet vedrørende garasjen og tilbygget skriver foretaket at det utførte prosjektering. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva som er prosjektert innen fagområdet konstruksjonssikkerhet. En dekkende beskrivelse av referanseprosjektene er nødvendig for å kunne vurdere hvorvidt foretaket har tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene godkjenningsområdet omfatter.

Direktoratet etterspurte i brev av 09.04.2019 en bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter og flere referanseprosjekter for å dekke kravet til praksislengde. Det ble i brevet vist til at foretaket må dokumentere referanseprosjekter hvor det har hatt den faglige ledelsen for prosjekteringen. Direktoratet kan ikke se å ha mottatt tilbakemelding på denne forespørselen.

Direktoratet har også sett hen til praksis innsendt på foretaket K A Løvik Holding AS, med organisasjonsnummer 986363718, men kan heller ikke se at det her er beskrevet arbeider hvor foretaket har hatt den faglige ledelsen for prosjektering av konstruksjonssikkerhet.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med mesterbrev i tømrerfaget og teknisk fagskole med linjefag bygg.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende byggverk for publikum og arbeidsbygning inntil 2 etasjer, samt bygning med boenheter og høyst to boenheter over hverandre. Eksempler på tiltak i tiltaksklasse 1 kan være:

- fritids- og enebolig, tomannsbolig, rekkehus, kjedehus
- mindre arbeids- og publikumsbygg

For funksjonen ansvarlig prosjekterende må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til to referanseprosjekter fra 2016 og 2017. Prosjektene gjaldt en garasje og et tilbygg til enebolig. Foretaket skriver at det har utført prosjektering i prosjektene. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva som er prosjektert innen fagområdet bygningsfysikk. En dekkende beskrivelse av referanseprosjektene er nødvendig for å kunne vurdere hvorvidt foretaket har tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene godkjenningsområdet omfatter.

Direktoratet etterspurte i brev av 09.04.2019 en bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter og flere referanseprosjekter for å dekke kravet til praksislengde. Det ble i brevet vist til at foretaket må dokumentere referanseprosjekter hvor det har hatt den faglige ledelsen for prosjekteringen. Direktoratet kan ikke se å ha mottatt tilbakemelding på denne forespørselen.

Direktoratet har også sett hen til praksis innsendt på foretaket K A Løvik Holding AS, med organisasjonsnummer 986363718, men kan heller ikke se at det her er beskrevet arbeider hvor foretaket har hatt den faglige ledelsen for prosjektering av bygningsfysikk.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at K A Løvik AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1 og prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

**Sak 40/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra RØNNING3 OG HUS AS (klagesaksnr. 2019/918)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Direktoratet for byggkvalitet mottok 23.10.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 25.01.2019 avslo direktoratet søknaden.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke i tilstrekkelig grad hadde dokumentert at det hadde kvalitetssikringsrutiner i samsvar med byggesaksforskriften (SAK10) § 10-1 andre ledd med tilhørende veiledning, og som var tilpasset foretaket. I den nærmere begrunnelsen ble det vist til at rutinen for ansvarlig prosjekterende var mangelfull, da den ikke sa noe om hvordan sporbarhet til krav skal sikres, sjekklister for både prosjekterende og utførende manglet henvisning til henholdsvis prosjekteringsunderlag og utførelsesgrunnlag, og rutine for håndtering av prosjektdokumentasjon sa ikke noe om hvor lenge dokumentasjonen skal oppbevares.

Vedtaket av 25.01.2019 ble påklaget av foretaket ved Andreas Rønning i brukerportalen 31.01.2019. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet startet dokumenttilsyn med Rønning3 og Hus AS 30.03.2017. Tilsynet ble avsluttet med en advarsel til foretaket, datert 19.05.2017, hvor det ble vist til tre avvik og én observasjon:

- Avvik nr.1: Rutinen for ansvarlig prosjekterende var mangelfull, da den ikke beskrev hvem som skal utføre kvalitetssikring, hvordan kvalitetssikringen skal dokumenteres eller hvordan sporbarhet til krav skal sikres.
- Observasjon nr.1: Rutinen for håndtering av prosjektdokumentasjon beskrev ikke hvordan prosjektdokumenter oppbevares og lagres i ettertid (papirperm, digitale filer) eller hvor lenge prosjektdokumenter skal oppbevares
- Avvik nr.2: Rutinen for ansvarlig utførende var mangelfull, da den ikke beskrev hvem som skal utføre kvalitetssikring, hvordan kvalitetssikringen skal dokumenteres eller hvordan sporbarhet til krav skal sikres.
- Avvik nr.3: Sjekkliste for utførende manglet sporbarhet til utførelsesgrunnlaget

I advarselen ble det vist til at avvik er definert som manglende oppfyllelse av bestemte krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven (pbl.), mens en observasjon relaterer seg til forhold som ikke viser klare brudd på pbl., men hvor det er forbedringsmuligheter.

Det ble også informert om at advarselen ville bli tatt med i vurderingen av foretakets eventuelle søknad om fornyelse av sentral godkjenning.

Ved foretakets søknad om fornyelse av sentral godkjenning av 23.10.2018 ble derfor foretaket spurt om å sende inn dokumentasjon på at manglene som ble påpekt i advarselen var utbedret. I tilsvaret fra foretaket ble det sendt inn reviderte rutiner for ansvarlig prosjekterende og utførende, rutine for håndtering av prosjektdokumentasjon, rutine for avvikshåndtering og sjekklister.

Søknaden om fornyelse ble avslått i vedtak av 25.01.2019. I vedtaket ble avvikene og observasjonen fra advarselen kommentert nærmere:

- Avvik nr.1: Den reviderte rutinen for ansvarlig prosjekterende beskrev hvem som har ansvaret for og hvordan kvalitetssikring skal utføres, men den var fremdeles mangelfull med tanke på hvordan sporbarhet til krav skal sikres. De innsendte sjekklistene for ansvarlig prosjekterende manglet også henvisning til prosjekteringsunderlag, i tillegg til at flere av momentene i sjekklisten tilhører ansvaret til ansvarlig søker.
- Observasjon nr.1: Den reviderte rutinen for håndtering av prosjektdokumentasjon beskrev hvordan prosjektdokumenter oppbevares og lagres i ettertid, men ikke hvor lenge prosjektdokumenter skal oppbevares.
- Avvik nr.2: Den reviderte rutinen for ansvarlig utførende beskrev hvem som har ansvaret for og hvordan kvalitetssikring skal utføres og hvordan sporbarhet til krav skal sikres, og ble dermed vurdert som tilstrekkelig. Ved ny gjennomgang av rutinen i

klagesaksomgangen bemerker for øvrig direktoratet at rutinen er mangelfull med tanke på hvordan sporbarhet til krav skal sikres og at avslaget også skulle ha vært begrunnet med dette.

- Avvik nr.3: Det var ikke sendt inn sjekklister for utførende som viste at foretaket hadde fått på plass sporbarhet til utførelsesgrunnlaget.

Foretakets anførsler i klagesaken

I klagebrevet skriver foretaket at det har opprettet et nytt styringssystem og lukket avvik for rutiner for ansvarlig prosjekterende og utførende og sjekklister. Foretaket viser til at det har lagt ved rutine og sjekklister for ansvarlig prosjekterende, rutine for ansvarlig utførende, rutine for håndtering av prosjektdokumentasjon og rutine for avvikshåndtering. Det henvises for øvrig til klagen.

Generelle opplysninger om foretaket

Rønning3 og Hus AS fikk sentral godkjenning første gang 13.01.2016. I perioden 13.01.2016 – 13.01.2019 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Orkanger i Orkdal kommune, Trøndelag fylke. Andreas Rønning er daglig leder. Han har mesterbrev i tømrerfaget fra 2012. Foretaket har sin virksomhet innen tjenester innen byggebransjen, herunder påbygg, rehabilitering, renovering, våtrom, betong, søknader og prosjektering. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger».

Saksgang

23.10.2018 Søknad

02.01.2019 Foreløpigs svarbrev

05.01.2019 Tilsvare fra foretaket

25.01.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

31.01.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Generelt om kravet til kvalitetssikringsrutiner

Foretak som søker sentral godkjenning for ansvarsrett skal ha kvalitetssikringsrutiner innenfor eget godkjenningsområde som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd. En kvalitetssikringsrutine er en prosedyre som beskriver hvordan foretaket vil sikre ivaretagelse av ansvar, plikter, oppgaver og etterlevelse av regelverk. Rutinen skal beskrive formål, hva som skal gjøres eller oppnås ved å følge rutinen, hvem som utfører eller har ansvar for gjennomføring av rutinen, når

rutinen skal gjennomføres og hvilke underliggende dokumenter (som maler, sjekklister etc.) som er knyttet til rutinen. Kvalitetssikringsrutinene skal være skriftlig nedfelt, gjenspeile foretakets praksis og ikke være mer omfattende enn nødvendig, jf. SAK10 § 10-1 og innledningen til veiledningen.

Ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett skal foretaket skriftlig og på en oversiktlig måte dokumentere at det oppfyller krav til kvalitetssikringsrutiner som angitt i SAK10 § 10-1 andre ledd. Dokumentasjonen kan kreves fremlagt i en nærmere angitt form som viser hvordan kravene er ivaretatt, jf. SAK10 § 5-1 tredje ledd, jf. SAK10 § 10-2 andre ledd. Gjennom elektronisk innsending av søknad om sentral godkjenning vil foretaket måtte erklære at det har kvalitetssikringsrutiner som ivaretar krav i plan- og bygningslovgivningen og er tilpasset foretaket og de godkjenningssområdene det søker sentral godkjenning for.

Direktoratet for byggkvalitet fører tilsyn med sentralt godkjente foretak og kan i den forbindelse kreve fremlagt dokumentasjon på at kravet til kvalitetssikringsrutiner er oppfylt, jf. SAK10 § 13-1 andre ledd og tilhørende veiledning. Dokumentasjonen kan også kreves fremlagt av Klagenemnda for sentral godkjenning. En eventuell advarsel ved et tilsyn vil bli tatt med i vurderingen av foretakets søknad om fornyelse av sentral godkjenning.

Det er ikke tilstrekkelig å vise til at foretaket har rutiner som nevnt ovenfor, da det også må dokumenteres at rutinene er i aktivt bruk, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd og tilhørende veiledning. Kravet om at rutinene faktisk er i bruk følger også av lovens forarbeider hvor det fremgår at "Krav til rutiner innebærer i tillegg til at foretakene skal ha kvalitetssystem som ivaretar kravene også at de skal vise at systemene er i bruk.", jf. Ot.prp.nr.45 (2007-2008) s. 328.

Foretakets rutiner skal være tilpasset de godkjenningssområdene foretaket har eller søker sentral godkjenning for, jf. SAK10 § 10-2 andre ledd og tilhørende veiledning. Omfanget av rutinene kan differensieres etter foretakets størrelse, fagområder og de tiltaksklasser foretaket arbeider innenfor, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Kravene til kvalitetssikringsrutiner er kumulative. Det vil si at samtlige rutiner må være på plass for at kravet til kvalitetssikringsrutiner skal være oppfylt.

Vurdering av foretakets dokumenterte kvalitetssikringsrutiner

I klagen skriver foretaket som nevnt at det har opprettet et nytt styringssystem og lukket avvik for rutiner for ansvarlig prosjekterende og utførende og sjekklister. Foretaket viser til at det har lagt ved rutine og sjekkliste for ansvarlig prosjekterende, rutine for ansvarlig utførende, rutine for håndtering av prosjektdokumentasjon og rutine for avvikshåndtering. Hva gjelder tidligere innsendte kvalitetssikringsrutiner vises det til det som er sagt om sakens bakgrunn ovenfor, mens det er kvalitetssikringsrutinene som er innsendt i klagesaksomgangen som er gjenstand for vurdering i det følgende.

Krav til kvalitetssikring av eget arbeid (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav a og b og tilhørende veiledning)

Krav i henhold til SAK10

Foretaket skal ha rutiner for å identifisere, ivareta, herunder verifisere, og dokumentere oppfyllelse av relevante krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven som gjelder for foretakets godkjenningsområde, for å sikre at alle relevante krav og vilkår oppfylles i tiltaket. I tillegg skal foretaket ha rutiner for å ivareta de plikter og oppgaver som følger av foretakets ansvar og funksjon, jf. SAK10 kapittel 12.

Det forutsettes at foretak med sentral godkjenning gjennomfører kvalitetssikring av eget arbeid i henhold til egne rutiner. Kvalitetssikringsrutinen skal beskrive hvordan kvalitetssikring av eget arbeid gjennomføres og hvordan kvalitetssikring dokumenteres. Det skal kunne legges frem dokumentasjon på at kvalitetssikring er gjennomført som beskrevet i foretakets rutiner.

Foretakets rutine for ansvarlig prosjekterende

I klagesaksomgangen har foretaket dokumentert rutinene *Rutine for prosjektering og utførelse*, dokument MAL-9 og *Rutine for ansvarlig prosjekterende*, dokument MAL-8. Førstnevnte rutine understreker at ansvarlig prosjekterende har ansvaret for å påse at prosjekteringen er kvalitetssikret og dokumentasjonen av dette. Det fremgår av rutinen at prosjekteringen skal gjennomføres etter en faglig god standard og med kollegakontroll dersom de prosjekteringsstandarder som følges ikke krever annen eller en mer omfattende kontroll. Rutinen gir imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hvordan kvalitetssikringen skal utføres eller hvordan kravene i pbl. skal ivaretas, hvem som utfører kvalitetssikringen, hvem som har ansvaret for kvalitetssikringen eller hvilke underliggende dokumenter som er knyttet til rutinen. Direktoratet bemerker også at rutinen ikke er oppdatert med gjeldende regelverk, da den viser til TEK10 og ikke TEK17.

Den andre rutinen, *Rutine for ansvarlig prosjekterende*, beskriver ansvarsområdet til ansvarlig prosjekterende, og er i stor grad en gjengivelse av ansvarlig prosjekterendes ansvar etter SAK10 § 12-3. Rutinen viser til at det er prosjekteringsansvarlig som har ansvaret for kvalitetssikringen og at foretaket etter endt prosjektering skal ha produsert eller hentet ned tegninger, utfylte sjekklister, standarder og reguleringsbestemmelser. Rutinen gir imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hvordan kvalitetssikringen skal utføres eller hvordan kravene i pbl. skal ivaretas, eller hvem som utfører kvalitetssikringen.

Foretakets rutine for ansvarlig utførende

I klagesaksomgangen har foretaket dokumentert rutinen *Rutine for prosjektering og utførelse*, dokument MAL-9. Rutinen understreker at ansvarlig utførende har ansvaret for å påse at utførelsen er kvalitetssikret og dokumentasjonen av dette. Det fremgår av rutinen at arbeidene skal gjennomføres i henhold til faglig god skikk og inngått avtale. Rutinen gir imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hvordan kvalitetssikringen skal utføres eller hvordan kravene i pbl. skal ivaretas, hvem som utfører kvalitetssikringen, når kvalitetssikringen skal

gjennomføres, hvem som har ansvaret for kvalitetssikringen eller hvilke underliggende dokumenter som er knyttet til rutinen. Direktoratet bemerker også at rutinen ikke er oppdatert med gjeldende regelverk, da den viser til TEK10 og ikke TEK17.

Foretakets sjekklister for ansvarlig prosjekterende og utførende

I klagesaksomgangen har foretaket dokumentert malene *Sjekkliste for Ansvarlig prosjekterende*, dokument MAL-10 Revidert 29.01.2019, og *Sjekkliste for ansvarlig utførende*, dokument MAL-7 Revidert 29.01.2019. Direktoratet bemerker at sjekkliste for ansvarlig prosjekterende skal vise til prosjekteringsforutsetningene, eksempelvis reguleringsplan med navn og sist revidert dato, konkrete bestemmelser i teknisk forskrift og eventuelt tidligere tillatelser og utarbeidet brannkonsept. Tilsvarende skal sjekklisten for ansvarlig utførende vise til det konkrete dokumentet som ligger til grunn for utførelsen, eksempelvis tegning med tegningsnummer og sist revidert dato, løsninger fra Byggforskserien med nummer på valgt blad og eventuelt figur eller andre konkrete beskrivelser og montasjeanvisninger. Utover dette er malene for sjekklister vurdert som tilstrekkelige.

Foretaket har imidlertid ikke sendt inn eksempler på utfylte sjekklister og dermed ikke dokumentert at sjekklistene er i bruk. Direktoratet har ikke etterspurt utfylte sjekklister i klagesaksomgangen, da det foreligger mangler ved øvrige rutiner.

Kravet til rutiner for kvalitetssikring av eget arbeid er etter ovennevnte ikke oppfylt.

Krav til rutine for avvikshåndtering (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning)

Krav i henhold til SAK10

Foretaket skal ha rutiner for å identifisere, behandle og lukke avvik, herunder hindre gjentakelse av avvik, fra krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Bestemmelsen gjelder i første rekke avvik av en viss betydning for tiltaket, som for eksempel manglende oppfyllelse av tekniske krav. Det vil også måtte skilles mellom avvik som oppdages gjennom foretakets egen kvalitetssikring av eget arbeid og lukkes på stedet, og avvik som oppdages gjennom tilsyn eller uavhengig kontroll. Hvis kvalitetssikringen avdekker små avvik som rettes på stedet, innebærer det at systemet har fungert og det vil da normalt ikke være behov for skriftlig dokumentasjon. Avvikene bør likevel synliggjøres, for eksempel som kommentarer i foretakets sjekklister, for å kunne forebygge gjentakende avvik. Hvis derimot avviket først oppdages gjennom kontroll eller tilsyn, vil foretaket måtte foreta en skriftlig avviksbehandling for å dokumentere overfor kommunen at avvikene er lukket.

Når et avvik er oppdaget må det ansvarlige foretaket sørge for å treffe tiltak som retter opp og forebygger eventuell gjentakelse av feilen. Når feilen er rettet, kan avviket lukkes. Avvik oppdaget gjennom kontroll bør i tillegg beskrives i kontrollrapport fra ansvarlig kontrollerende, og i samsvarserklæringen fra foretaket. Beskrivelse av dette må selvfølgelig også fremgå av kontrollrapport/sluttdokumentasjon.

Foretakets rutine for avvikshåndtering

Rutine for avvikshåndtering ble ikke etterspurt i søknadsomgangen da rutinen som ble lagt frem i dokumenttilsynet ble vurdert som tilstrekkelig. Foretaket har imidlertid i klagesaksomgangen lagt ved en ny rutine for avvikshåndtering og som dermed er gjenstand for vurdering.

I klagesaksomgangen har foretaket dokumentert rutinen *Rutine for avviksbehandling*, dokument MAL-2. Det fremgår av rutinen at når et avvik er oppdaget, skal foretaket sørge for å treffe tiltak som retter opp og forebygger eventuell gjentakelse av feilen og at avviket kan lukkes når feilen er rettet. Rutinen beskriver imidlertid ikke avvikshåndteringen nærmere, eksempelvis beskriver ikke rutinen hvem avviket skal rapporteres til, hvem som har ansvaret for at avviket blir lukket, eller om det foreligger et skjema som skal følges ved avvik.

Kravet til rutine for avvikshåndtering er dermed ikke oppfylt.

Krav til rutine for dokumenthåndtering (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning)

Krav i henhold til SAK10

Foretaket skal ha rutiner for å ivareta registrering, versjonshåndtering, videreformidling og oppbevaring av dokumentasjon som viser at krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven er oppfylt.

Kvalitetssikringsrutinene skal sikre at aktørene i et prosjekt til enhver tid har oppdaterte, relevante og nødvendige dokumenter for å kunne gjennomføre sin del av tiltaket i henhold til plan- og bygningslovgivningen og gitte tillatelser. Dette kravet skal bl.a. sikre at oppdatert produksjonsunderlag finnes på byggeplass.

Rutinen skal også sikre at relevant prosjektdokumentasjon oppbevares i 5 år etter at ferdigattest er gitt, jf. § 12-6 andre ledd.

Foretakets rutine for dokumenthåndtering

I klagesaksomgangen har foretaket dokumentert rutinen *Rutine for håndtering av prosjektdokumentasjon*, dokument MAL-3. Rutinen beskriver hvordan prosjektdokumenter oppbevares og lagres i ettertid og hvor lenge prosjektdokumenter skal oppbevares. Direktoratet bemerker kort at rutinen ikke er oppdatert med gjeldende regelverk, da rutinen viser til TEK10 og ikke TEK17. Utover dette er rutinen vurdert som tilstrekkelig.

Kravet til rutine for dokumenthåndtering er dermed oppfylt.

Kravet til at kvalitetsrutinene er i aktivt bruk

Som nevnt ovenfor er det både et krav om at foretaket skal ha kvalitetssikringsrutiner i henhold til SAK10 § 10-1 andre ledd og at foretaket dokumenterer at disse er i aktivt bruk.

Rutinene skal sikre etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. I det foreliggende tilfellet er foretakets rutiner i både søknaden og i klagesaksomgangen vurdert som mangelfulle, og bruk av disse rutinene vil nødvendigvis ikke sikre etterlevelse av kravene gitt i eller med hjemmel i pbl. Aktivt bruk av rutinene forutsetter i første omgang at disse er i tråd med regelverket.

Direktoratet bemerker også kort at ved opprettelse av et nytt styringssystem vil det naturligvis gå noe tid fra man har anskaffet systemet til det er fullt ut implementert i foretaket.

Vurdering av kvalifikasjonskravene

Foretaket skal ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset omsøkte godkjenningsområder, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Som følge av at kravet til kvalitetssikringsrutiner ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom kravene til utdanning og praksis. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har dokumentert at daglig leder har mesterbrev i tømrerfaget fra 2012 og at denne utdanningen både er relevant og oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for de påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Direktoratet finner også at foretaket har dokumentert relevante referanseprosjekter med de påklagede godkjenningsområdene i denne og i tidligere søknad om sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tredje ledd bokstav g, og tilhørende veiledninger.

Kravet til utdanning og praksis er dermed oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Rønning3 og Hus AS ikke har dokumentert at det har kvalitetssikringsrutiner innenfor omsøkte godkjenningsområder som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 10, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

**Sak 41/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
BYGGMESTER SKARE AS (klagesaksnr. 2019/1367)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Vedtaket av 24.01.2019 ble påklaget av foretaket i brukerportalen 13.02.2019. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.11.2018 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.01.2019 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav a, og fjerde ledd bokstav a, og tilhørende veiledninger. I den nærmere begrunnelsen ble det vist til at referanseprosjektene foretaket hadde dokumentert ikke var tilstrekkelig beskrevet til at direktoratet kunne vurdere hvorvidt de var relevante for godkjenningsområdene eller fastsettelse av tiltaksklasse. Foretaket

hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmester Skare AS har hatt sentral godkjenning i flere perioder tidligere. I perioden 05.11.2015 – 05.11.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering og utførelse i tiltaksklasse 1, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og uavhengig kontroll av våtrom og lufttetthet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 4 ansatte og ligger i Seim i Lindås kommune, Hordaland fylke. Nils-Jarle Skare er daglig leder. Han har håndverksbrev i tømrerfaget fra 1978. For ansatt Raymond Skare har foretaket dokumentert mesterbrev i tømrerfaget fra 2010 og NTF-sertifisering som takstmann fra 2017.

Foretaket driver byggmestervirksomhet med oppføring og vedlikehold av bygninger, og salg av varer og tjenester i denne forbindelse. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger».

Saksgang

13.11.2018 Søknad

21.01.2019 Foreløpig svarbrev

22.01.2019 Tilsvare fra foretaket

24.01.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

13.02.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

23.04.2019 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

12.05.2019 Tilsvare fra foretaket

Foretakets anførsler

I klagen viser foretaket til at det bruker Holte Byggsafe Total til kvalitetsdokumentasjon, og til uavhengig kontroll bruker det Holte UK. Foretaket skriver at det har lastet opp mer dokumentasjon som underbygger tidligere innsendte referanseprosjekter samt sjekklistene og rutiner fra Holte sine programmer. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med håndverksbrev og mesterbrev i tømrerfaget.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Arkitekturprosjektering av bygninger, anlegg eller konstruksjoner omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak, hvor krav til visuelle kvaliteter, funksjonelle og miljømessige forhold, samt byggverkets kompleksitet og/eller tilpasningsbehov til omgivelser er avgjørende for fastsettelse av tiltaksklasse. Oppgaven omfatter også utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomte, og prosjektering av utomhusarealer herunder veg og parkeringsplass, samt universell utforming (UU) av utomhusområder og planløsning i bygget, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Tiltaksklasse 1 omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak med liten vanskelighetsgrad eller kompleksitet. Gjelder bygninger inntil 500 m2 BRA, og større industri eller lagerbygg med enkel planløsning. Godkjenningsområdet omfatter også endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv ikke representerer stor arkitektonisk verdi

Godkjenningsområdet omfatter enkel prosjektering innen følgende fagområder etter byggt teknisk forskrift:

- arkitektonisk utforming
- konstruksjonssikkerhet
- sikkerhet ved brann
- planløsning
- miljø og helse
- bygningsfysikk, energi og lydforhold

Eksempler på arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1 kan være:

- enebolig, tomannsbolig og lignende mindre bygninger
- endringer i eksisterende byggverk med små følger for arkitektonisk utforming
- utendørsribuner, små bruer og tårn

For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Dekkende beskrivelser av referanseprosjektene er nødvendig for å kunne avgjøre hvorvidt foretaket har tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet.

I søknaden har foretaket sendt inn ett referanseprosjekt for prosjektering av arkitektur fra 2018. Prosjektet gjaldt en garasje/uthus/anneks til bolig, hvor foretaket hadde ansvaret for prosjekteringen. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva som er prosjektert innen fagområdet arkitektur.

Direktoratet etterspurte derfor i brev av 21.01.2019 en bedre beskrivelse av innsendt referanseprosjekt og flere referanseprosjekter for å dekke kravet til praksislengde.

Foretaket oppdaterte søknaden med ytterligere tre referanseprosjekter fra 2012 og 2015. Prosjektene gjaldt eneboliger, hvor foretaket skriver at det hadde ansvaret for prosjekteringen. I likhet med prosjektet ovenfor, gis det imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva som er prosjektert innen fagområdet arkitektur.

I klagesaksomgangen har foretaket lagt ved nærmere redegjørelse av de innsendte referanseprosjektene og to ferdigattester. I redegjørelsen fra foretaket gis det en beskrivelse av arbeidsoppgavene til foretakets rolle som ansvarlig søker, prosjekterende av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk og utførende av tømrerarbeid. Prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk er fagområder som inngår i det påklagede godkjenningsområdet, men utover dette kan ikke direktoratet se at foretaket har beskrevet arbeider med eksempelvis arkitektonisk utforming, planløsning, miljømessige forhold eller situasjonsplan. Av ferdigattestene fremgår det heller ikke hvilke konkrete arbeidsoppgaver foretaket har hatt ansvaret for eller hva foretaket har utført innen prosjektering av arkitektur.

I klagesaksomgangen etterspurte direktoratet i brev av 23.04.2019 en bedre beskrivelse av hvilke konkrete arbeidsoppgaver foretaket har utført sett opp mot det påklagede godkjenningsområdet i innsendte referanseprosjekter.

I tilsvaret fra foretaket anføres det at foretaket allerede har gitt den informasjonen om praksis som er blitt etterspurt. Det er også lagt ved tidligere innsendte redegjørelser av praksis samt en igangsettingstillatelse for et pågående prosjekt.

Foretaket har også sendt inn en rutine og mal for sjekkliste for ansvarlig prosjekterende. Disse kommenteres ikke nærmere, da dokumentene ikke viser hvilke konkrete arbeidsoppgaver foretaket har utført i enkelte prosjekter.

Direktoratet kan ikke se at foretaket verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har gitt en tilstrekkelig beskrivelse av hvilke arbeidsoppgaver det har utført innen prosjektering av arkitektur.

Direktoratet har også sett hen til tidligere innsendte søknader om sentral godkjenning, hvor foretaket blant annet har fått innvilget godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, men kan heller ikke se at det her er beskrevet arbeidsoppgaver innen prosjektering av arkitektur.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med håndverksbrev og mesterbrev i tømrerfaget.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Sentral godkjenning for overordnet ansvar gis til foretak som har erfaring med kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang. Det følger av bestemmelsene om gjennomføring av kontroll at kontroll skal være helhetlig og gjennomgående og omfatte både kontroll av prosjektering og kontroll av utførelse (se særlig § 14-7 tredje og fjerde ledd). Ansvarsrett for kontroll forutsetter kompetanse til å kontrollere både prosjektering og utførelse, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

For funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Dekkende beskrivelse av referanseprosjektene er nødvendig for å kunne avgjøre hvorvidt foretaket har tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet.

I søknaden har foretaket sendt inn ett referanseprosjekt for overordnet ansvar for kontroll fra 2018. Prosjektet gjaldt en tomannsbolig, hvor foretaket skriver at det hadde ansvaret for uavhengig kontroll av lufttetthet og våtrom.

Direktoratet etterspurte i brev av 21.01.2019 ytterligere dokumentasjon på relevant praksis for rollen som overordnet ansvarlig for kontroll som forklart ovenfor.

Foretaket oppdaterte søknaden med ytterligere tre referanseprosjekter fra 2015, 2016 og 2019. Prosjektene gjaldt eneboliger, hvor foretaket skriver at det hadde ansvaret for uavhengig kontroll av våtrom og lufttetthet.

I klagesaksomgangen har foretaket lagt ved nærmere redegjørelse av de innsendte referanseprosjektene og kopi av to ferdigattester. I redegjørelsen fra foretaket gis det en beskrivelse av arbeidsoppgavene til foretakets rolle som uavhengig kontrollerende av våtrom og lufttetthet. Foretaket har også sendt inn en nærmere beskrivelse av arbeidsoppgaver knyttet til prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk og utførelse av tømrerarbeid. Av ferdigattestene fremgår det ikke hvilke konkrete arbeidsoppgaver foretaket har hatt ansvaret for eller utført.

Direktoratet finner at foretaket gjennom kontroll av våtrom og lufttetthet har vist til kontroll av utførelse samt noe kontroll av prosjektering. I klagesaksomgangen har foretaket også vist til arbeider med prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk. Foretaket har også dokumentert praksis med utførelse, da foretaket i søknadsomgangen fikk innvilget utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Direktoratet kan imidlertid ikke se at foretaket har beskrevet arbeider med prosjekteringsledelse, som også er en forutsetning for det påklagede godkjenningsområdet, jf. redegjørelsen av godkjenningsområdet ovenfor.

Direktoratet etterspurte derfor i brev av 23.04.2019 dokumentasjon på erfaring med prosjekteringsledelse. Dersom foretaket hadde referanseprosjekter der det har kontrollert prosjektering utover det foretaket allerede hadde vist til, ble det bedt om at også dette ble sendt inn.

I tilsvaret fra foretaket anføres det at foretaket allerede har gitt den informasjonen om praksis som er blitt etterspurt. Det er også lagt ved tidligere innsendte redegjørelser av praksis samt en igangsettingstillatelse for et pågående prosjekt.

Direktoratet kan ikke se at foretaket verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert relevant praksis med prosjekteringsledelse.

Direktoratet har også sett hen til tidligere innsendte søknader om sentral godkjenning, men kan heller ikke se at det her er beskrevet arbeider med prosjekteringsledelse.

Foretaket har også sendt inn rutiner vedrørende uavhengig kontroll. Det er ikke gjort noen nærmere vurdering av rutinene, da det ikke er gitt en tilstrekkelig beskrivelse av arbeider som tilsier at forutsetningene for å inneha sentral godkjenning for overordnet ansvar for kontroll er til stede, jf. redegjørelsen av godkjenningsområdet ovenfor.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Til opplysning finnes det godkjenningsområder for uavhengig kontroll av våtrom og lufttetthet som foretaket kan søke sentral godkjenning for. Tidligere har foretaket også hatt sentral godkjenning for disse områdene.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Byggmester Skare AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1 eller overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 42/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra ERV TEKNISK LYNGDAL AS (klagesaksnr. 2019/1398)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

I brev datert 14.02.2019 ble vedtak av 30.01.2019 påklaget ved Rolf Pettersen, på vegne av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 12.11.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 30.01.2019 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2
- Utførelse av installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning på det nivået som kreves, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2, 11-3 og 11-5 og tilhørende veiledning. Overgangsordningen kom heller ikke til anvendelse, da foretaket viste til utdanning som ikke lå til grunn for kompenseringen ved tidligere søknad, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Erv Teknikk Lyngdal AS fikk sentral godkjenning første gang 19.03.2013. I perioden 18.01.2016 – 18.01.2019 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannalarm, nødlys og ledesystem i tiltaksklasse 2

- Utførelse av installasjon av brannalarm, nødlys og ledesystem i tiltaksklasse 3
- Utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2

Foretaket ble i endringsvedtak av 23.06.2016 innvilget utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 i forbindelse med klagesaksbehandling. Direktoratet har imidlertid blitt oppmerksom på at det av foretakets godkjenningsbevis fremgår at innvilgelsen i 2016 gjaldt tiltaksklasse 3. Dette beror på en feil fra direktoratets side ved oppdateringen av godkjenningsbeviset. Av vedtaket 23.06.2016 fremgår det at foretaket ble innvilget tiltaksklasse 2, og det er også dette direktoratet må forholde seg til ved behandlingen av foreliggende klagesak. Foretaket har dermed ikke hatt godkjenning for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 i tidligere godkjenningsperiode, selv om det har fremstått slik i foretakets godkjenningsbevis.

Foretaket har 77 ansatte og ligger i Lyngdal. John Våge er daglig leder. Det er ikke vist til utdanning for Våge, men foretaket har blant annet vist til flere ansatte med mesterbrev som rørlegger, en med fagskole elektronikklinje og en med fagskole elkraftlinje, en ansatt med fagbrev i kulde- og varmepumpemontørfaget, og en med svennebrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget.

Foretaket har sin virksomhet innen tekniske installasjoner med alt som hermed står i forbindelse, eie og utleie av fast eiendom, samt deltakelse i andre selskaper. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.221 Rørleggerarbeid.

Saksgang

12.11.2018 Søknad

30.01.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

14.02.019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser foretaket til sine ansatte med utdanning som elektrikere, rørleggere, blikkenslagere og kuldemontører. Foretaket har flere ganger søkt etter ingeniør med nødvendig erfaring, uten hell. Deres ansatte, Magnus Eiken, er derfor i gang med ingeniørutdanningen.

Videre viser foretaket til at en endring i dets sentrale godkjenning fra utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner fra tiltaksklasse 3 til tiltaksklasse 1, vil ha store konsekvenser fordi foretaket er lærebedrift og avhengig av store prosjekter. Det vises til flere ulike prosjekter hvor foretaket har vært involvert, samt ansatte Arne Gyland som har teknisk fagskole innen elektronikk, som hevdes å være relevant innenfor reguleringsteknikk på ventilasjonsfaget. Han har 8 års erfaring som prosjektleder på ventilasjon. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde».

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller tilsvarende eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som kobber- og blikkenslager eller fagskole VVS.

Foretaket har blant annet vist til flere ansatte med mesterbrev som rørlegger, en med fagskole elektronikklinje, en med fagskole elkraftlinje, en ansatt med fagbrev i kulde- og varmepumpemontørfaget, og flere med svennebrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget. Etter direktoratets vurdering har foretaket dermed ikke vist til ansatte med relevant utdanning på tilstrekkelig nivå.

Foretaket har i klagen anført at ansatt Arne Gylands utdanning fra teknisk fagskole innen elektronikk, er relevant innenfor reguleringsteknikk på ventilasjonsfaget. Til dette vil direktoratet bemerke at et avgjørende moment ved relevansvurderingen vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i relevante fag innen ventilasjonsteknikk, herunder opplæring i fagområder knyttet til ventilasjonsanlegg og kjøle- og oppvarmingssystemer. Godkjenningsområdet omfatter arbeidsoppgaver ut over regulering og stabilisering.

Selv om kvalifikasjoner innenfor reguleringsteknikk vil kunne være relevant for deler av det påklagede godkjenningsområdet, er det likevel direktoratets vurdering at utdanningen ikke gir et tilstrekkelig relevant grunnlag for faglig ledelse for hele godkjenningsområdets innhold.

Når det gjelder foretakets ansatt Magnus Eiken, som er under ingeniørutdanning, opplyses det om at foretak som søker sentral godkjenning må ha faglig ledelse med eksamen eller annen bestått prøve på tilstrekkelig utdanningsnivå for at kvalifikasjonene kan legges til grunn for godkjenningen. Videre skal praksis som hovedregel være opparbeidet etter endt

utdanning. Direktoratet har således ikke anledning til å legge vekt på Eikens kvalifikasjoner når det gjelder kravet til utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Da utdanningskravet ikke er oppfylt er det ikke nødvendig for direktoratet å vurdere kravet til praksis for å avgjøre klagen. Direktoratet vil likevel kort bemerke at referanseprosjektene foretaket har vist til synes å være relevante for det påklagede godkjenningsområdet. Direktoratet har imidlertid ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning på tilstrekkelig nivå.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, eller bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagskole VVS eller ingeniørutdanningen innenfor VVS eller klima/energi. For tiltaksklasse 2 vil i tillegg mesterbrev som blikkenslagerarbeider eller kuldemontør være relevant.

Foretaket har som nevnt blant annet vist til flere ansatte med mesterbrev som rørlegger, en med fagskole elektronikklinje, en med fagskole elkraftlinje, en ansatt med fagbrev i kulde- og varmepumpemontørfaget, og flere med svennebrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget.

Foretaket har dermed ikke vist til ansatte med relevant utdanning på tilstrekkelig nivå.

Når det gjelder relevansvurderingen av utdanningen til ansatt Gyland, vises det til det som er skrevet over vedrørende prosjektering.

Krav til praksis

Når det gjelder praksisen foretaket har vist til er det direktoratets vurdering at denne er relevant for det påklagede godkjenningsområdet. Direktoratet har imidlertid ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning på tilstrekkelig nivå.

Forholdet til overgangsordningen

Direktoratet er oppmerksom på at foretaket i forrige godkjenningsperiode hadde sentral godkjenning for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2. Det vises i den forbindelse til det direktoratet tidligere har kommentert vedrørende feilen i foretakets godkjenningsbevis, hvor det fremgikk at foretaket tidligere har hatt godkjenning for tiltaksklasse 3. Da foretaket i søknad av 12.11.2018 har søkt om godkjenning i tiltaksklasse 3,

vil vurderingen i det følgende vil derfor være hvorvidt tiltaksklasse 2 eller 3 kan innvilges på bakgrunn av overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

Foretaket har også tidligere hatt godkjenning for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1. Direktoratet vil derfor også vurdere forholdet til overgangsbestemmelsen for dette godkjenningsområdet.

Overgangsbestemmelsen innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2020 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Overgangsbestemmelsen søker å ivareta de tilfellene hvor foretaket har fått innvilget sentral godkjenning på et høyere nivå enn hva den formelle kompetansen i foretaket skulle tilsi. Det vil si at det er tidligere kompensert kompetanse som er gjenstand for vurdering etter overgangsbestemmelsen, ikke nyansatt kompetanse. Bestemmelsen åpner ikke for at praksis kan kompensere for manglende relevant utdanning.

Vurderingen av hvorvidt praksis i det enkelte tilfellet kan kompensere for manglende utdanningsnivå, er en konkret skjønnsmessig vurdering. Praksis kan kun kompensere for ett manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner

I forbindelse med behandlingen av en klagesak i 2016 fikk Erv Teknikk Lyngdal AS innvilget godkjenning for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2, basert på at praksis kompenserte for manglende utdanningsnivå. Det fremgår ikke av endringsvedtaket i klagesaken hvilken ansatt og hvem sin kompetanse som dannet grunnlaget for kompenseringen, men det kan legges til grunn at vurderingen den gang var at foretaket hadde relevant kompetanse på fagbrevnivå. Som nevnt over kan praksis kun kompensere for ett manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 § 20-3. Å skulle innvilge sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 ville innebære å kompensere for to utdanningsnivåer, noe direktoratet ikke har anledning til.

Ved fornyelse av sentral godkjenning i 2018 har foretaket dokumentert at det har flere ansatte med svennebrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget. Denne utdanningen fremstår som relevant for det påklagede godkjenningsområdet, men er ikke på tilstrekkelig nivå for utførelse verken i tiltaksklasse 2 eller 3. I søknaden i 2015 var det ikke dokumentert slik utdanning i foretaket. Det fremgikk heller ikke at noen av disse ansatte var ansatt i foretaket i 2015. Direktoratet kan således legge til grunn at det ikke var disses kompetanse som dannet grunnlaget for innvilgelsen av tiltaksklasse 2 i endringsvedtaket i 2016. Dette underbygges av at det eldste svennebrevet er fra 2015. De resterende dokumenterte svennebrevene er fra 2018. Deres kompetanse kan dermed ikke vurderes i henhold til overgangsbestemmelsen, jf. det som er sagt ovenfor om at det kun er tidligere kompensert kompetanse som er gjenstand for vurdering.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner

Når det gjelder foretakets tidligere godkjenning innenfor prosjektering i tiltaksklasse 1, er denne gitt ut ifra at foretaket har hatt ansatte med utdanning på tilstrekkelig nivå. Etter en gjennomgang av dokumentasjon innsendt i forbindelse med søknad om sentral godkjenning fra 2015, fremstår det imidlertid som at foretaket er innvilget godkjenning for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 uten at forskriftens krav om relevant utdanning var tilstrekkelig oppfylt. Foretaket hadde heller ikke den gang ansatte med mesterbrev som kobber- og blikkenslager eller fagskole VVS, eller annen utdanning som dekket godkjenningsområdets bredde fullt ut. Av foretakets organisasjonskart fra 2015 fremgår det at de hadde ansatte med utdanning innenfor elektro, en rørleggermester, ansatte med fagbrev som rørleggere og to med fagbrev som automatiker. I tillegg var også Arne Gyland, med utdanning fra teknisk fagskole innen elektronikk, ansatt.

Da overgangsbestemmelsen ikke åpner for å la praksis kompensere for manglende relevant utdanning, har direktoratet ikke anledning til å videreføre foretakets godkjenning innenfor prosjektering i tiltaksklasse 1. Overgangsbestemmelsen kommer heller ikke til anvendelse for godkjenningsområder som ikke tidligere har blitt innvilget på bakgrunn av kompenserende praksis.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Erv Teknikk Lyngdal AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 eller 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 43/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra THINGSTAD BJØRN (klagesaksnr. 2019/2505)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

I elektronisk klage datert 20.03.2019 ble vedtak av 12.03.2019 påklaget ved innehaver Bjørn Thingstad. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.03.2019 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 12.03.2019 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 første ledd med tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

THINGSTAD BJØRN har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket er et enkeltpersonforetak og ligger på Rena i Åmot kommune i Hedmark. Bjørn Thingstad er innehaver. Han har fagbrev som anleggsmaskinfører fra november 2018.

Foretaket har sin virksomhet innen jord- og skogbruk, kjøttproduksjon (sau) og leiekjøring, og er i Enhetsregisteret registrert med næringskodene «01.451 Sauehold» og «02.200 Avvirkning».

Saksgang

05.03.2019 Søknad

12.03.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

20.03.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket har ikke anført annet i klagen enn at det ønsker veiledning på søknaden etter avslag, og at det kan virke som om noe er feil utfyllt. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde».

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev, eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg.

Foretakets innehaver Bjørn Thingstad har dokumentert å ha fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra november 2018. Utdanning på fagbrevnivå tilsvarer ikke det utdanningsnivå som kreves for å inneha sentral godkjenning for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning tidligere, og vil dermed ikke kunne kompenseres for manglende utdanningsnivå etter overgangsbestemmelsen, jf. SAK10 § 20-3.

Krav til praksis

Godkjenningsområdets innhold fremgår av SAK10 § 13-5 første ledd med tilhørende veiledning. Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav. Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3.

Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Foretaket har i søknaden vist til ett referanseprosjekt fra 2018 som gjelder oppføring av hytte. Det er oppgitt at foretaket har hatt ansvaret for total utførelse av hytteveier, prosjektering, utførelse og godkjenning av vei og hytte. Selve søkerfunksjonen i henhold til SAK10 § 13-5 første ledd er ikke beskrevet. Direktoratet vurderer derfor prosjektet til ikke å være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet, da det ikke er beskrevet at foretaket har hatt ansvar for byggesøknad og koordinering slik godkjenningsområdet omfatter, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Foretaket har dermed heller ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at THINGSTAD BJØRN verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Adgang til å søke sentral godkjenning for andre godkjenningsområder

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Foretak med faglig ledelse som innehar fagbrev, har mulighet til å søke om sentral godkjenning for godkjenningsområder innenfor funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1. Det vises i denne sammenheng til de forskjellige godkjenningsområder for funksjonen ansvarlig utførende som fremgår av byggesaksforskriften (SAK10) § 13-5 tredje ledd. Det må ved en eventuell ny søknad dokumenteres at foretaket har relevant utdanning samt tilstrekkelig relevant praksis over tid med de godkjenningsområder det søkes om.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Klager har i e-post datert 11.06.2019 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

**Sak 44/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
BYGGMESTER OLAF HAUGLAND AS (klagesaksnr. 2019/1648)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 21.02.2019 ble vedtak av 20.02.2019 påklaget av foretaket ved Olaf Haugland. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.12.2018 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.02.2019 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming og utførelse av innmåling og utstikking av tiltak, plasstøpte betongkonstruksjoner, murarbeid, varme- og kuldeinstallasjoner og ventilasjon- og klimainstallasjoner, samtlige i tiltaksklasse 1, ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning og praksis med godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2, 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav b og tredje ledd bokstav a, f, h, p og r, og tilhørende veiledninger.

Avslaget for prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav f og g, og tilhørende veiledninger.

Avslaget for utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Godkjenningsområde innvilget i klagesaksomgangen

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1. Direktoratet har, etter en ny vurdering av praksisen foretaket har vist til, funnet at foretaket har dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet. Det vil si at foretaket har fått innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmester Olaf Haugland AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Foretaket har 15 ansatte og ligger i Kragerø kommune, Telemark fylke. Olaf Haugland er daglig leder og har mesterbrev i tømrerfaget fra 1987. Ansatt Bjørn Heldal Hugstmyr har også mesterbrev i tømrerfaget.

Foretaket driver snekkervirksomhet og salg av ferdighus og diverse byggevarer.

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger».

Olaf Haugland er også daglig leder i enkeltpersonforetaket Byggmester Olaf Haugland, som tidligere har hatt sentral godkjenning.

Saksgang

18.12.2018 Søknad

18.02.2019 Foreløpig svarbrev

18.02.2019 Tilsvare fra foretaket

20.02.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

21.02.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

25.04.2019 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere opplysninger

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagebrevet at det mener å ha kompetanse og lang erfaring innen omsøkte fagområder. Dersom klagen ikke tas til følge, ønsker foretaket å bli slettet fra godkjenningsregisteret. Foretaket skriver at det kommer til å fortsette med sine tiltak og at det ikke er avhengig av å ha sentral godkjenning. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming, konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk, og utførelse av innmåling og utstikking av tiltak, plasstøpte betongkonstruksjoner, murarbeid, varme- og kuldeinstallasjoner og ventilasjon- og klimainstallasjoner, samtlig i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Om kravet til utdanning og utgangspunktet for relevansvurderingen

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev i tømmerfaget. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for både funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1.

Vurderingen i det følgende vil derfor være hvorvidt utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene. Ved vurderingen av om utdanningen anses relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningen som tømmer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger og produksjon og montering av elementer og moduler. Læreplanen for tømmerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner, velge konstruksjoner og løsninger ved rehabiliterings- og ombyggingsarbeid som forebygger skader, og montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Et avgjørende moment ved relevansvurderingen vil være om utdanningen innhold og fagretning gjenspeiler de påklagede godkjenningsområdenes innhold og arbeidsoppgaver.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i anleggstekniske fag, eksempelvis fagområder knyttet til planering, sprengning, masseflytting, vegbygging og fundamentering. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg.

Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømmermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen.

Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider med plassering av bygninger på situasjonskart og inntegning av vei, parkeringsplasser og utearealer. Referanseprosjektene inneholder elementer som kan være relevante for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming, men direktoratet kan ikke se at foretaket har gitt en tilstrekkelig beskrivelse av utforming og dimensjonering utover inntegningen av elementene på situasjonskartet.

Til opplysning omfatter godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, som foretaket har fått innvilget i klagesaksmgangen, utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomte, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Samlet vurdering av prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1 og prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for disse godkjenningsområdene er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i bygningstekniske fag, herunder fag knyttet til dimensjonering og ulike typer konstruksjoner, og fagområder knyttet til energi, stråling, lyd og fukt i byggverk. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev i tømrerfaget.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Foretaket har i søknaden vist til henholdsvis fem og seks referanseprosjekter for prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk fra perioden 2013-2017. Prosjektene gjaldt store frittliggende boligbygg på 2 etasjer, rekkehus, kjede-/atriumhus og store sammenbygde boligbygg i 3 og 4 etasjer. Foretaket skriver at det til dels har prosjektert konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk i samarbeid med byggesettleverandør/innleid foretak, og at det i noen av prosjektene var overordnet ansvarlig. I et av prosjektene skriver også foretaket at det har prosjektert brannkonstruksjoner i skillevegger og etasjeskiller. Det

gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hvilke konkrete arbeidsoppgaver som er utført sett opp mot godkjenningsområdene, herunder hva som er prosjektert innen fagområdene konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk.

Direktoratet etterspurte i brev av 25.04.2019 en bedre beskrivelse av de innsendte referanseprosjektene og/eller flere referanseprosjekter. Direktoratet etterspurte også en nærmere redegjørelse av hvorvidt foretaket har hatt den faglige ledelsen for prosjekteringen. Direktoratet kan ikke se å ha mottatt tilbakemelding på dette.

Direktoratet har også sett hen til referanseprosjekter innsendt på foretaket Byggmester Olaf Haugland, men kan heller ikke her se at det er beskrevet konkrete arbeidsoppgaver innen prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter innmåling av tilstrekkelige antall faste punkter i terrenget, som grunnlag for å fastlegge tiltakets plassering på situasjonsplan (polygonpunkter, grensemerker, nabobygg høyder på ledninger, manglende detaljer i kart med mer) og overføring av tiltakets plassering med utstikking av punkter fra koordinatfestet situasjonsplan til terreng samt høydeplassering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fagområder knyttet til kart og oppmåling. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være anleggsmaskinførere.

Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen.

Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider med plassering av bygninger på situasjonsplan, hvor flere av prosjektene utført i samarbeid med innleide foretak. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av om foretaket har hatt den faglige ledelsen av de utførende arbeidene i disse prosjektene. Det er heller ikke beskrevet arbeider med overføring av tiltakets plassering med utstikking av punkter fra situasjonsplan til terreng.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for støping, forskaling og betong. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget.

Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen.

Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider med blant annet støttemurer, punktfundamenter, ringmurer og støpte plater utført av eller i samarbeid med innleide foretak, hvor foretaket har vært overordnet ansvarlig. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av om rollen som overordnet ansvarlig i prosjektet innebar faglig ledelse av de utførende arbeidene.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering, jf. SAK 10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i bygningstekniske fag, herunder konstruksjons- og innredningsarbeid og bygging og montering av ulike typer vegg- og takkonstruksjoner. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev i tømrerfaget.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 omfatter oppføring og vesentlig endringsarbeider av bygning med boenhet til og med fire etasjer, bygning for publikum og arbeidsbygning med tre og fire etasjer og andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet. Eksempler på utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- bygning med boenheter til og med fire etasjer
- middels store skoler og barnehager
- kompliserte loftsutbygginger med takopplett, ark eller takterrasse med store inngrep i bæresystemet
- omfattende trekonstruksjoner slik som for eksempel komplett klimaskall, og omfattende brannskillekonstruksjoner i store bygg

Foretaket har i søknaden vist til seks referanseprosjekter for utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner fra perioden 2013-2017. Prosjektene gjaldt store frittliggende boligbygg på 2 etasjer, rekkehus, kjede-/atriumhus og store sammenbygde boligbygg i 3 og 4 etasjer. Arbeidene omfattet blant annet oppsetting av yttervegger og etasjeskille med brannskille, prefabrikkerte takstoler, klimaskjerm, legging av bjelkelag, himling og trapp. Prosjektet vedrørende store sammenbygde boligbygg i 3 og 4 etasjer gjaldt utvendig og innvendig brannisolering med isolasjon og gips samt brannmaling. Direktoratet vurderer referanseprosjektene til å være relevante for utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, og som foretaket fikk innvilget i søknadsomgangen.

Direktoratet etterspurte i brev av 25.04.2019 flere referanseprosjekter som dokumenterte arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Direktoratet kan ikke se å ha mottatt tilbakemelding på denne forespørselen.

Direktoratet har også sett hen til referanseprosjekter innsendt på foretaket Byggmester Olaf Haugland, som gjaldt hytter, enebolig, tremannsbolig og hytte. Direktoratet kan heller ikke her se at det er beskrevet arbeider som tilsier at tiltakene skal plasseres i tiltaksklasse 2.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Foretaket fikk i søknadsomgangen innvilget utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 1. Til opplysning omfatter godkjenningsområdet alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning, for eksempel betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider, membranarbeider med mer, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av konstruksjoner og anlegg av liten vanskelighetsgrad, som for eksempel forstøtningsmur, montering av enkle vegg- og dekkelementer, utførelse av luft- og fukttetting, varme-, lyd- og kondensisolering, montering av piper og ildsteder og puss- og flisarbeider inkludert membranlegging, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for teglmuring, blokkmuring, pussing, natursteinsarbeider og flislegging. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel vil være svennebrev som murer.

Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen.

Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider med pipe, membran og flislegging utført av eller i samarbeid med innleide foretak. I enkelte av prosjektene skriver foretaket at det har vært overordnet ansvarlig. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av om rollen som overordnet ansvarlig i prosjektene innebar faglig ledelse av de utførende arbeidene. I et av prosjektene skriver også foretaket at det har utført diverse mindre innvendige og utvendige murerarbeider, uten noen nærmere konkret beskrivelse av arbeidene.

Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende, vannbårne varme- og kjøleinstallasjoner. Fagområdet omfatter også tilkobling av varme- og kjølebatterier til ventilasjonsaggregater samt tilkobling av sekundærsiden til varmeveksler fra fjernvarme. Utførelse av disse installasjonene omfatter montering av komplett rørsystem og tilhørende komponenter og utstyr. Lyd- og brannetting av rørføringer gjennom lyd- og brannskiller inngår i oppgaven, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav p og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i relevante fag innen varme- og kuldeteknikk.

Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen.

For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst to års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Direktoratet bemerker kort at foretaket verken har vist til relevant praksis eller tilstrekkelig praksislengde med godkjenningsområdet, da foretaket kun har vist til ett referanseprosjekt som gjaldt demontering og montering av ildsteder/vedovn.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og branntetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller. Tilkobling og montering av kjølekomponenter i kjøleaggregater inngår i oppgaven, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i relevante fag innen ventilasjonsteknikk, herunder opplæring i fagområder knyttet til ventilasjonsanlegg og kjøle- og oppvarmingssystemer.

Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen.

Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider med montering av balansert ventilasjonsanlegg med varmegjenvinner utført av innleide foretak, hvor foretaket har vært overordnet ansvarlig. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av om rollen som overordnet ansvarlig i prosjektet innebar faglig ledelse av de utførende arbeidene.

Forholdet mellom sentral godkjenning og erklæring av ansvarsrett

Foretaket skriver i klagen at dersom klagen ikke tas til følge, ønsker de å bli slettet fra godkjenningsregisteret. Foretaket skriver at det kommer til å fortsette med sine tiltak og at det ikke er avhengig av å ha sentral godkjenning. Til dette ønsker direktoratet å bemerke at ved erklæring av ansvarsrett i kommunen erklærer foretaket at det oppfyller kravet til relevant utdanning og praksis i henhold til SAK10 kapittel 11.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Byggmester Olaf Haugland AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming, konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk, og utførelse av innmåling og utstikking av tiltak, plasstøpte betongkonstruksjoner, murarbeid, varme- og kuldeinstallasjoner og ventilasjon- og klimainstallasjoner, samtlig i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 45/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra PROSEC STAVANGER AS (klagesaksnr. 2019/2330)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 3

I brev datert 14.03.2019 ble vedtak av 11.03.2019 påklaget av foretaket ved Øyvind Holgersen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 27.02.2019 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 11.03.2019 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1.

Foretaket hadde fra før av fått innvilget sentral godkjenning for prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2 og prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

Prosec Stavanger AS fikk sentral godkjenning første gang 12.06.2003. I perioden 09.05.2017 – 09.05.2020 har foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2, prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2, utførelse av installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3 og utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Stavanger kommune, Rogaland fylke. Øyvind Stahl Holgersen er daglig leder. Han har fagbrev i elektrikerfaget fra 2005. Foretaket har også dokumentert å ha ansatt med ingeniørutdanning med faglinje elektronikk fra 1971.

Foretaket har sin virksomhet innen å drive tjenesteyting og handel med sikkerhetsprodukter. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «46.694 Engroshandel med maskiner og utstyr til handel, transport og tjenesteyting ellers».

Saksgang

27.02.2019 Søknad

11.03.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

14.03.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagebrevet at de er innforstått med at de ikke kan vise til utdanningsnivå tilsvarende mastergrad med tilhørende 8 års relevant praksis. Foretaket ønsker likevel å klage på vedtaket og viser til at flere andre foretak både lokalt og nasjonalt har fått fornyet sin sentrale godkjenning i tiltaksklasse 3 med samme eller mindre utdannings- og kompetansenivå på gamle premisser.

Det vises til at regjeringen har satt ned et utvalg hvor blant annet gruppen Noralarm, som foretaket er medlem av, er utvalgt til å komme med innspill vedrørende utdannings- og kompetansenivå for de påklagede godkjenningsområdene. Det anføres at det må være anledning til å utøve skjønn, slik at foretak med samme utdannings- og kompetansenivå behandles likt og konkurrerer på samme vilkår inntil en endelig avklaring av dette foreligger.

Det vises til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning i tiltaksklasse 3, men at foretaket valgte å ikke fornye godkjenningen da de benyttet seg av andre Prosec-foretak som hadde nødvendig utdanningsnivå.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde».

Samlet vurdering av godkjenningsområdene:

Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3

Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniørutdanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør innen elektro.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagbrev i elektrikerfaget og ingeniør med faglinje elektronikk.

Fagbrev i elektrikerfaget og ingeniør med faglinje elektronikk er begge relevante for de påklagede godkjenningsområdene, men oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå tilsvarende mastergrad.

Kravet til nødvendig utdanningsnivå er dermed ikke oppfylt.

Forholdet til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3

Foretaket viser i klagebrevet til at flere andre foretak både lokalt og nasjonalt har fått fornyet sin sentrale godkjenning i tiltaksklasse 3 med samme eller mindre utdannings- og kompetansenivå som det de selv har dokumentert.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2020 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Det avgjørende for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse er at det er søkt om fornyelse av sentral godkjenning. Søknader om endring av sentral godkjenning faller utenfor bestemmelsen. I dette tilfellet har foretaket søkt om endring av sin sentrale godkjenning, og overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse.

I perioden 12.06.2003-12.06.2006 hadde foretaket sentral godkjenning for blant annet de tidligere godkjenningsområdene prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3 og prosjektering av nødlysanlegg og ledesystem i tiltaksklasse 3. I periodene 12.06.2006-12.06.2009 og 12.06.2009-12.06.2012 hadde foretaket sentral godkjenning for blant annet det tidligere godkjenningsområdet ansvarlig prosjekterende for bygninger og installasjoner i tiltaksklasse 3. Det ble ikke søkt om sentral godkjenning på nytt før 05.04.2017. Direktoratet bemerker for øvrig at i begrepet fornyelse ligger det at den nye søknaden må være innsendt innen utløpet av forrige godkjenningsperiode. Følgelig ville heller ikke søknaden i 2017 vært å regne som en fornyelse.

Foretaket viser i klagebrevet til at regjeringen har satt ned et utvalg som blant annet skal vurdere utdannings- og kompetansenivå for de påklagede godkjenningsområdene. Det anføres at det må være anledning til å utøve skjønn, slik at foretak med samme utdannings- og kompetansenivå behandles likt og konkurrerer på samme vilkår inn til en endelig avklaring av dette foreligger. Til dette vil direktoratet bemerke at det må forholde seg til de forskriftsfestede kravene, og at det verken har anledning til å fravike kravet til nødvendig utdanningsnivå eller til å gi overgangsbestemmelsen et videre anvendelsesområde.

Overgangsbestemmelsen kommer etter ovennevnte ikke til anvendelse.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til nødvendig utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at referanseprosjektene foretaket har vist til i seg selv gjelder arbeider som omfattes av de påklagede godkjenningsområdene, men at relevant praksis vil si at den normalt bygger på det utdanningsnivået som kreves, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Hertil kommer også at direktoratet ikke har anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanningsnivå.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Prosec Stavanger AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3 og prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Klager har i e-post datert 17.06.2019 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 46/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra ARKITEKT MNAL GUNNAR F ANDERSEN (klagesaksnr. 2019/2693)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

I brev datert 25.03.2019 ble vedtak av 05.03.2019 påklaget ved innehaver Gunnar F. Andersen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 16.01.2019 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.03.2019 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Avslagene ble for samtlige godkjenningsområder begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Foretaket viste til at innehaver hadde en ikke fullført arkitektutdannelse. Da utdanningen ikke er fullført kunne den ikke legges til grunn for sentral godkjenning. Foretaket opplyste videre at innehaver Gunnar F. Andersen var medlem av NAL, men dette ble av direktoratet ikke vurdert til å være tilstrekkelig dokumentasjon på utdanning. Kravet til utdanningsnivå var dermed ikke oppfylt, og direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i lavere tiltaksklasser.

Generelle opplysninger om foretaket

ARKITEKT MNAL GUNNAR F ANDERSEN fikk sentral godkjenning første gang 16.01.2004. I perioden 02.03.2016 – 02.03.2019 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Foretaket er et enkeltpersonforetak hvor Gunnar Fredrik Andersen er innehaver. Det er ikke registrert andre ansatte i foretaket. Foretaket er lokalisert i Moelv i Hedmark fylke.

Gunnar F. Andersen har en ikke fullført arkitektutdannelse fra 1969 uten beståtte diplomoppgaver. Foretaket har sin virksomhet innen arkitektvirksomhet, og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «71.112 Arkitekttenester vedrørende byggverk».

Saksgang

16.01.2019 Søknad

05.03.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

26.03.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Innehaver Gunnar F. Andersen viser i klagen til at han 21.01.1999 etter søknad ble tatt opp som medlem i NAL, hvor det var krav om dokumentasjon på svært høye kvalifikasjoner som arkitekt når diplom ikke forelå. Opplysninger om manglende godkjent diplom forelå fra Andersens side. Grunnlaget for medlemskapet var derfor Andersens kvaliteter som arkitekt.

Det virker etter Andersens mening noe spesielt at en arkitekt som har hatt sentral godkjenning i tiltaksklasse 2 i over 15 år med langvarig praksis ikke lengre får sentral godkjenning. Det vises i denne forbindelse til CV, prosjektiste og annen dokumentasjon på praksis.

Andersen viser videre til å ha deltatt på 24 kurs i perioden 1976 til 2012, og å ha levert inn 119 søknader, de fleste i tiltaksklasse 2.

Andersen anfører videre at det etter hans syn er spesielt at han med hans erfaring og kunnskaper heller ikke skal kunne få godkjenning i tiltaksklasse 1.

Det stilles også spørsmålstegn ved at direktoratet ikke finner godkjenning av medlemskap i NAL, med de strenge kravene dette medfører, som tilstrekkelig grunnlag for sentral godkjenning, og på denne måten stiller høyere krav til sentral godkjenning enn medlemskap i NAL.

Avslutningsvis vises det til at Andersen, når det gjelder prosjektering av brannkonsept og bygningsfysikk i tiltaksklasse 2, for det meste benytter eksterne konsulenter vedrørende kontroll av disse områdene, og til en viss grad også når det gjelder selve prosjekteringen av både RIBR og statikk.

Det er også kommentert at direktoratet i vedtaksbrevet har vist til at foretaket har en ansatt med ikke fullført arkitektutdannelse, hvor Andersen viser til at han ikke er ansatt, men har et enkeltpersonforetak.

Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet med vedlegg.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde».

Ansvarlig søker, prosjektering av arkitektur, brannkonsept og bygningsfysikk i tiltaksklasse

2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er kravet høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 10 års praksis, eller bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 6 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg.

For godkjenningsområdene prosjektering av arkitektur, brannkonsept og bygningsfysikk i tiltaksklasse 2 vil for eksempel ingeniør bygg eller bachelorutdanning i arkitektur være relevant.

Vurdering av utdanning

Foretakets innehaver Gunnar F. Andersen viser til å ha vært medlem i Norske Arkitekters Landsforbund (NAL) siden 1999 og har en ikke fullført arkitektutdannelse ved Arkitekthøyskolen i Oslo fra 1969, uten beståtte diplomoppgaver.

Foretak som søker om sentral godkjenning skal ha faglig ledelse med eksamen eller annen bestått prøve som er relevant for foretakets godkjenningsområde, jf. SAK10 § 11-2 og tilhørende veiledning. Dette innebærer at utdanningen må vært fullført i form av eksamen eller annen bestått prøve. Dokumentasjon på slik fullført utdanning kan for eksempel være i form av vitnemål, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning. Påbegynte utdanninger som ikke er fullført og bestått kan dermed ikke legges til grunn for sentral godkjenning.

Andersen viser selv til å ikke ha bestått arkitektutdanningen, da diplomoppgavene ikke er fullført og bestått. Uten dokumentasjon på at selve arkitektutdanningen er fullført i form av vitnemål eller lignende dokumentasjon kan utdanningen ikke legges til grunn for søknad om

sentral godkjenning. Uten å være fullført oppfyller utdanningen ikke kravet til utdanningsnivå for de påklagede godkjenningsområdene, hverken i tiltaksklasse 1 eller 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Utdanningen vil heller ikke tilfredsstillende minstekravet til utdanningsnivå for sentral godkjenning, som vil være fag-/svennebrev i henhold til SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

NAL-medlemsskap

Andersen viser videre til at han siden 1999 har vært medlem i NAL, og stiller spørsmålstegn ved at direktoratet stiller strengere krav til utdanning for sentral godkjenning enn medlemskap i NAL.

Til dette vil direktoratet bemerke at medlemskap i privat organisasjon ikke kan sidestilles med formell, relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Private organisasjoner kan selv utforme egne krav for opptak, samt gjøre unntak fra disse. Kravene til utdanning for sentral godkjenning fremgår av byggesaksforskriften (SAK10). Direktoratet må ved behandling av søknader om sentral godkjenning forholde seg til de fastsatte utdanningsnivåene og kravene som følger av SAK10 for de enkelte funksjoner og tiltaksklasser. Foretak som søker sentral godkjenning må dermed dokumentere at de oppfyller kravene til formell utdanning i SAK10, uavhengig av medlemskap i private organisasjoner.

Direktoratet viser forøvrig til tilsvarende saker behandlet i klagenemnda, herunder sak 24/19 ØSTLI OTTO og 120/18 ARKITEKTHUSET KNUT H. KNUDSEN AS.

Foretaket viser også i klagebrevet til at det for det meste benytter eksterne konsulenter ved kontroll av områdene prosjektering av brannkonsept og bygningsfysikk i tiltaksklasse 2. Til dette vil direktoratet bemerke at det ikke er tilstrekkelig for å oppfylle kvalifikasjonskravene for sentral godkjenning at det benyttes eksterne konsulenter og/eller innleie, da den nødvendige kompetansen skal finnes i foretaket i form av fast ansatt faglig ledelse med utdanning og praksis som oppfyller vilkårene i SAK10 kapittel 11, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utdanningskravet er etter dette ikke oppfylt.

Krav til praksis

Utdanningskravene som oppstilles i SAK10 §§ 11-2 og 11-3 er absolutte, og praksis kan ikke veie opp for manglende fullført, formell utdanning. Da foretaket ikke har dokumentert at utdanningskravene er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom foretakets praksis for å avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at foretaket i fornyessøknaden har vist til referanseprosjekter av nyere dato som synes å være relevante for de påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 første ledd og andre ledd bokstav a, d og g med tilhørende veiledning. Det er videre også vedlagt flere lister over en rekke prosjekter utført av innehaver.

Foretaket har også i tidligere søknader vist til relevant praksis over lang tid med godkjenningsområdene. Praksis kan imidlertid ikke veie opp for manglende fullført utdanning på det nivået som kreves.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at ARKITEKT MNAL GUNNAR F ANDERSEN verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Tidligere godkjenninger

Direktoratet er kjent med at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene. Til dette vil direktoratet bemerke at ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyelsessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Den sentrale godkjenningsordningen må forholde seg til disse kravene ved behandling av søknader, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) kap. 27.6. Dette innebærer at selv om foretaket søker om fornyelse av sentral godkjenning må det like fullt ut oppfylle de gjeldende krav til utdanning og praksis på søknadstidspunktet.

Det er således ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning for de godkjenningsområder og/eller tiltaksklasser det tidligere har hatt. Foretakets tidligere sentrale godkjenning ble gitt på bakgrunn av opplysninger i daværende vedlagte organisasjonsplan, hvor innehaver stod oppført med utdanning som arkitekt. Ut ifra de opplysninger direktoratet på den tiden hadde, ble utdanning som arkitekt lagt til grunn. Etter 1.1.2016 ble det imidlertid innført krav om dokumentasjon på utdanning. Ettersom foretaket på nåværende tidspunkt ikke kan dokumentere at kravene til utdanning er oppfylt, kan dermed direktoratet ikke videreføre tidligere gitte godkjenninger.

Forholdet til overgangsbestemmelsen

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2020 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Overgangsbestemmelsen retter seg mot de foretakene som ikke har tilstrekkelig utdanningsnivå for de omsøkte godkjenningsområder, men som har relevant utdanning på minimum fagbrevnivå og solid og langvarig praksis.

En forutsetning for at foretaket skal omfattes av overgangsbestemmelsen er at det gjelder en fornyelsessøknad i tillegg til at foretaket kan vise til formell, relevant utdanning for de aktuelle godkjenningsområdene på minimum fag-/svennebrevnivå. Det er dermed kun fullførte utdanninger som er relevante for de aktuelle godkjenningsområdene som vurderes etter overgangsordningen.

Foretakets innehaver har ikke dokumentert å ha fullført sin arkitektutdanning, og tilfredsstiller dermed ikke minimumskravet til utdanning for sentral godkjenning. Overgangsbestemmelsen vil ikke få anvendelse i dette tilfellet da foretakets innehaver ikke har dokumentert å ha formell, fullført utdanning tilsvarende minimumskravet. Foretaket omfattes på bakgrunn av dette ikke av overgangsbestemmelsen for sentral godkjenning, jf. SAK10 § 20-3. Foretaket må dermed vurderes etter de absolutte kravene til utdanning som følger av SAK10 §§ 11-2 og 11-3, jf. utdanningsvurderingen over.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningssområdene.»

Klager har i e-post datert 18.06.2019 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 47/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra ROLV EIDE AS (klagesaksnr. 2019/2799)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningssområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3

I elektronisk klage datert 28.03.2019 ble vedtak av 27.03.2019 påklaget av foretaket ved Rolv Eide. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 12.02.2019 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.03.2019 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3

Godkjenningsområdene ansvarlig søker og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3 ble avslått med begrunnelsen at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 3, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 kom her ikke til anvendelse, da foretakets søknad var innsendt for sent og dermed ikke var å regne som en fornyelsessøknad. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

For godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3. De oppgitte referanseprosjekter var ikke tilstrekkelig beskrevet til at direktoratet kunne vurdere disse. Direktoratet fant derfor heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Generelle opplysninger om foretaket

ROLV EIDE AS fikk sentral godkjenning første gang 22.06.1998. I perioden 21.04.2015 – 21.04.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 3, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2, prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3 og prosjektering av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 9 registrerte lønsmottakere og ligger i Straume i Fjell kommune i Hordaland. Rolv Eide er daglig leder. Han har utdanning som ingeniør innen husbyggteknikk fra Stavanger tekniske skole fra 1977. Det er videre oppført på foretakets nåværende organisasjonsplan en ansatt med utdanning som sivilarkitekt. Dette utdanningen er ikke dokumentert overfor direktoratet.

Foretaket har sin virksomhet innen arkitektvirksomhet og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «71.112 Arkitekttenester vedrørende byggverk».

Saksgang

12.02.2019 Søknad

22.03.2019 Midlertidige svarbrev

26.03.2019 Tilleggsopplysninger innsendt av foretaket

27.03.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

28.03.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at det finner det merkelig at ved ytterligere erfaring og kompetanse blir en tidligere tildelt tiltaksklasse satt ned, og viser til at alle omsøkte tiltaksklasser ble satt ned i klasse 2. Rolv Eide viser til å ha 35 års erfaring i arkitektbransjen og har i den forbindelse listet opp flere prosjekter.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningssområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområde».

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3

Foretaket fikk i søknaden innvilget disse godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2, og direktoratet gjør dermed en vurdering av om foretaket oppfyller vilkårene for tiltaksklasse 3.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker og prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniøruddanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, i tillegg til minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3 vil for eksempel være sivilarkitekt.

Daglig leder Rolv Eide har dokumentert å ha utdanning som ingeniør innen husbyggteknikk fra Stavanger tekniske skole fra 1977. Det er videre oppført på foretakets organisasjonsplan en ansatt med utdanning som sivilarkitekt. Dette er ikke dokumentert overfor direktoratet, da Rolv Eide viser til at han ønsker at hans kompetanse skal legges til grunn for sentral godkjenning.

Ingeniørutdanningen innen husbyggteknikk har tilstrekkelig nivå og vil være relevant for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2. For godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3 vil imidlertid ikke denne ingeniørutdanningen ha tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har imidlertid hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3 i flere perioder tidligere. Det må derfor vurderes om foretaket kan kompenseres for manglende utdanningsnivå etter overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

Forholdet til overgangsbestemmelsen

01.01.2016 trådte en rekke endringer i SAK10 i kraft, herunder klare krav til utdanning. Etter tilbagemeldinger fra bransjeorganisasjoner og foretak om at endringene kom overraskende og fikk negative konsekvenser for foretakene, vedtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) en overgangsbestemmelse.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2020 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

En forutsetning for at et foretak skal kunne omfattes av overgangsbestemmelsen er imidlertid at det gjelder en fornyelsessøknad, altså at foretaket har hatt sentral godkjenning for de aktuelle godkjenningsområdene tidligere. Dette innebærer at ny søknad må være innsendt innen utløpet av forrige godkjenningsperiode, jf. SAK10 § 13-4 andre ledd og tilhørende veiledning.

Foretakets forrige godkjenningsperiode utløp 21.04.2018, mens ny søknad først ble innsendt 12.02.2019. Foretakets godkjenning var dermed utløpt for over 9 måneder siden da ny søknad ble innsendt. Foretaket hadde med dette ingen eksisterende godkjenning å fornye på søknadstidspunktet. Søknaden fra februar i år regnes dermed ikke som en fornyelsessøknad, jf. SAK10 § 13-4 andre ledd.

Da søknaden om sentral godkjenning til ROLV EIDE AS ikke er for en fornyelsessøknad å regne, kommer heller ikke overgangsregelen for fornyelse av sentral godkjenning til

anvendelse, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Foretaket må dermed vurderes etter de absolutte kravene til utdanningsnivå som følger av SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har ikke dokumentert å ha ansatte med tilstrekkelig utdanningsnivå for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at foretaket i søknaden har vist til relevante og oppdaterte referanseprosjekter for de to påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3.

Utdanningskravet er imidlertid absolutt, og så lenge foretaket ikke omfattes av overgangsbestemmelsen kan praksis ikke kompensere for manglende utdanningsnivå.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere. I søknaden fikk foretaket avslag for godkjenningsområdet i samtlige tiltaksklasser.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniørutdanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, i tillegg til minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør bygg.

Daglig leder Rolv Eide har utdanning som ingeniør innen husbyggteknikk fra Stavanger tekniske skole fra 1977.

Ingeniørutdanningen innen husbyggteknikk har ikke tilstrekkelig nivå for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Utdanningen tilfredsstiller imidlertid kravet til nivå for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Etter direktoratets vurdering vil den også være relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, da den kun omfatter tilfeller der foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for det konkrete godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.
Utdanningskravet er absolutt, og praksis kan ikke veie opp for dette.

Foretaket tilfredsstiller imidlertid utdanningskravet for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.
Det vil dermed kunne vurderes om foretaket oppfyller kravet til praksis for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

I tiltaksklasse 2 omfattes prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende bygninger med 5 etasjer. Eksempler på tiltak i denne klassen vil for eksempel kunne være boligblokker, større kontor-, og forretningsbygg, barnehager, skoler, helseinstitusjoner, arbeids- eller overnattingsbygg samt middels store salgs- og forsamlingslokaler.

For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er det krav om at foretaket må dokumentere minimum 6 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har i søknaden vist til fire referanseprosjekter fra 2018 og 2019 som gjelder hotellbygning, enebolig, kjøpesenter og sammenbygd boligbygg. Det fremkommer imidlertid ingen konkrete beskrivelser når det gjelder prosjektering av bygningsfysikk, da det kun fremgår generelle beskrivelser som «komplett prosjektering» og «komplette arbeidstegninger».

Direktoratet etterspurte i søknadsomgangen bedre beskrivelser av referanseprosjektene. Foretaket sendte da inn tilleggsopplysninger i brev av 26.03.2019 hvor det fremkom nærmere opplysninger om flere av referanseprosjektene. Beskrivelsene til disse er imidlertid i hovedsak rettet mot arkitekturprosjektering, og det fremkommer heller ikke her opplysninger som beskriver prosjektering av bygningsfysikk.

Da det ikke er beskrevet oppgaver i tilknytning til prosjektering av bygningsfysikk er det direktoratets vurdering av foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, uavhengig av tiltaksklasse, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav g med tilhørende veiledning. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert å ha relevant praksis over tid, jf. SAK10 § 11-3.

Direktoratet finner på bakgrunn av dette ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, heller ikke i en lavere tiltaksklasse.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at ROLV EIDE AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Tidligere godkjenninger

Direktoratet er klar over at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3. Til dette vil direktoratet bemerke at ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for søknaden, jf. SAK10 § 13-2 første ledd og tilhørende veiledning. Selv om foretaket søker om sentral godkjenning på nytt må det like fullt ut oppfylle de gjeldende krav til utdanning og praksis på søknadstidspunktet.

Foretakets tidligere godkjenning for disse godkjenningsområdene ble gitt på bakgrunn av at foretaket da hadde flere ansatte med utdanning som sivilarkitekt. Foretaket er således ikke kompensert for manglende utdanningsnivå tidligere, og overgangsbestemmelsen ville derfor uansett ikke kommet til anvendelse selv om foretaket hadde søkt fornyelse i tide, jf. SAK10 § 20-3. Dagens sivilarkitekt som nå er oppført på organisasjonsplanen var ikke oppført på organisasjonsplanen i 2015, og var således ikke en del av grunnlaget for forrige sentrale godkjenning. Så lenge utdanning for denne ansatte ikke er dokumentert, kan ikke direktoratet legge denne til grunn for vurderingen nå. Foretaket oppfyller dermed ikke kravet til utdanningsnivå for disse godkjenningsområdene på nåværende tidspunkt, jf. vurderingen over.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 48/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra XYZ OPPMÅLING AS (klagesaksnr. 2019/3140)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

I elektronisk klage datert 09.04.2019 ble vedtak av 26.03.2019 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 17.02.2019 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 26.03.2019 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Avslagene ble for samtlige godkjenningsområder begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde vist til utdanning som ble vurdert til å tilsvare fag-/svennebrevnivå, og oppfylte dermed ikke kravet til utdanningsnivå. Overgangsbestemmelsen kom ikke til anvendelse, da foretakets søknad var innsendt etter at deres sentrale godkjenning var utløpt, jf. SAK10 § 20-3.

For godkjenningsområdene oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3 og utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3 hadde foretaket heller ikke dokumentert tilstrekkelig praksislengde, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav c og tredje ledd bokstav a med tilhørende veiledninger. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1.

For godkjenningsområdet overordnet ansvar for kontroll hadde foretaket heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant kontrollpraksis, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 fjerde ledd bokstav a med tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

XYZ OPPMÅLING AS fikk sentral godkjenning første gang 26.09.2012. I perioden 14.10.2015 – 14.10.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1 og utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Tromsø. Trond Jonny Øvervatn er daglig leder. Han har Videregående kurs 2 kart- og oppmåling fra Gauldal Videregående skole fra 1991.

Foretaket har sin virksomhet innen geologiske undersøkelser og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «71.123 Kart og oppmåling».

Saksgang

17.02.2019 Søknad

26.03.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

09.04.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Daglig leder Trond Øvervatn viser i klagebrevet til at han siden oppstarten av foretaket i 2011 har utført 1100 små og store oppdrag for entreprenører, konsulentfirmaer, arkitektfirmaer, kommuner, Statens Vegvesen og private. Det vises i denne forbindelse til en rekke opplistede prosjekter samt tidligere arbeidserfaring.

Med bakgrunn i nevnte prosjekter og 27 års erfaring innen landmålingsbransjen anfører Øvervatn at foretaket har en god grunn til å få høye tiltaksklasser i PRO, UTF og KON.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagde godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde».

Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniørutdanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, i tillegg til minimum 8 års relevant praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 vil for eksempel være sivilingeniør/mastergrad innen geomatikk.

Foretakets daglige leder Trond Jonny Øvervatn har Videregående kurs 2 kart- og oppmåling fra Gauldal Videregående skole fra 1991. Denne utdanningen vurderes av direktoratet til å tilsvare fag-/svennebrevnivå. Utdanningen tilfredsstiller dermed ikke kravet til utdanningsnivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 1, som er mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Foretaket har imidlertid hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 tidligere. Det må dermed vurderes om det omfattes av overgangsbestemmelsen og kan kompenseres for manglende utdanningsnivå.

Forholdet til overgangsbestemmelsen

01.01.2016 trådte en rekke endringer i SAK10 i kraft, herunder klare krav til utdanning. Etter tilbakemeldinger fra bransjeorganisasjoner og foretak om at endringene kom overraskende og fikk negative konsekvenser for foretakene, vedtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) en overgangsbestemmelse.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2020 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

En forutsetning for at et foretak skal kunne omfattes av overgangsbestemmelsen er imidlertid at det gjelder en fornyelsessøknad, altså at foretaket har hatt sentral godkjenning for de aktuelle godkjenningsområdene tidligere. Dette innebærer at søknad må være innsendt innen utløpet av forrige godkjenningsperiode, jf. SAK10 § 13-4 andre ledd og tilhørende veiledning.

Foretakets forrige godkjenningsperiode utløp 14.10.2018, mens ny søknad om sentral godkjenning først ble innsendt 17.02.2019. Foretakets forrige godkjenning var dermed utløpt for 4 måneder siden da ny søknad ble innsendt. Foretaket hadde med dette ingen eksisterende godkjenning å fornye på tidspunktet for innsending av ny søknad. Søknaden fra februar 2019 regnes dermed ikke som en fornyelsessøknad, jf. SAK10 § 13-4 andre ledd.

Da søknaden om sentral godkjenning ikke er for en fornyelsessøknad å regne, kommer heller ikke overgangsregelen for fornyelse av sentral godkjenning til anvendelse, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Foretaket må dermed vurderes etter de absolutte kravene til utdanningsnivå som følger av SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har ikke dokumentert å ha ansatte med tilstrekkelig utdanningsnivå for godkjenningsområdet, hverken i tiltaksklasse 1, 2 eller 3 i henhold til SAK10 §§ 11-2 og 11-3, og oppfyller dermed ikke kravene for å inneha sentral godkjenning.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at foretaket i søknaden har vist til flere referanseprosjekter fra 2015 – 2019 som er vurdert av direktoratet til å være oppdaterte og relevante for godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav c med tilhørende veiledning. Ett av disse er vurdert til å omfattes av tiltaksklasse 2, og ett av tiltaksklasse 3. Det er imidlertid ikke dokumentert tilstrekkelig praksistid for tiltaksklasse 2 og 3, da det for tiltaksklasse 2 kreves enten 10 års praksis med utdanning på fagskolenivå eller 6 år praksis med utdanning på bachelornivå, mens kravet for tiltaksklasse 3 er 8 års praksis med utdanning på sivilingeniør/masternivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har også opplistet en rekke referanseprosjekter i klagen og vist til å ha langvarig praksis. Disse er ikke beskrevet i den grad at direktoratet kan vurdere relevans og tiltaksklasser. Uavhengig av dette er utdanningskravene absolutte, og praksis kan ikke veie opp for dette.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er enten høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 8 års praksis etter endt utdanning, eller bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 5 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 vil for eksempel være teknisk fagskole kart og oppmåling eller bachelorgrad oppmålingsingeniør.

Daglig leder Trond Jonny Øvervatn har Videregående kurs 2 kart- og oppmåling fra Gauldal Videregående skole fra 1991. Denne utdanningen vurderes av direktoratet til å tilsvare fag-/svennebrevnivå. Utdanningen tilfredsstiller dermed ikke kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig utførende hverken i tiltaksklasse 2 eller 3, da det også for tiltaksklasse 2

kreves mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har i søknadsomgangen fått innvilget godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har tidligere hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 frem til 14.10.2018. Da den nye søknaden om sentral godkjenning først ble innsendt 4 måneder senere, omfattes foretaket derfor ikke av overgangsbestemmelsen i § 20-3, og vil derfor ikke kunne kompenseres for manglende utdanningsnivå, jf. over.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at foretaket i søknaden har vist til referanseprosjekter fra 2015 – 2019 som er relevante for godkjenningsområdet og utgjør relevant og oppdatert praksis med tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Ett av referanseprosjektene er også vurdert til å være relevant for tiltaksklasse 3, men vil ikke alene dokumentere tilstrekkelig praksis over tid med tiltaksklasse 3, da det her kreves minimum 5 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har også opplistet en rekke referanseprosjekter i klagen og vist til å ha langvarig praksis. Disse er ikke beskrevet i den grad at direktoratet kan vurdere relevans og tiltaksklasser. Uavhengig av dette er utdanningskravene absolutte, og praksis kan ikke veie opp for manglende oppfyllelse av utdanningskrav.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniørutdanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, med minimum 8 års relevant praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 vil for eksempel være sivilingeniør bygg.

Daglig leder Trond Jonny Øvervatn har Videregående kurs 2 kart- og oppmåling fra Gauldal Videregående skole fra 1991 som vurderes til å tilsvare fag-/svennebrevnivå. Utdanningen tilfredsstiller dermed ikke kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig kontrollerende

uavhengig av tiltaksklasse, da det også for tiltaksklasse 1 kreves minimum mesterbrev eller fagskoleutdanning, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Foretaket har til opplysning ikke hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at foretaket i søknaden har oppført flere referanseprosjekter fra 2015 – 2019. Foretaket har i prosjektene vist til det som for direktoratet fremstår som egenkontroll av utstikking og innmåling av tiltakene foretaket har vist til å ha utført og prosjektert i tilknytning til de to andre påklagede godkjenningsområdene. Direktoratet vil i denne forbindelse bemerke at kontrollfunksjonen skal være uavhengig av det foretak som har utført arbeidet som kontrolleres, jf. SAK10 § 11-4 fjerde ledd, jf. § 14-1 første og andre ledd med tilhørende veiledning. Det er heller ikke beskrevet relevante kontrolloppgaver i henhold til SAK10 §§ 11-4 fjerde ledd og 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Foretaket har på bakgrunn av dette ikke vist til relevant praksis med uavhengig kontroll av andre foretaks arbeid, jf. SAK10 §§ 11-4 fjerde ledd, 13-5 fjerde ledd bokstav a og 14-1 første og andre ledd med tilhørende veiledninger.

Foretaket har også opplistet en rekke referanseprosjekter i klagen og vist til å ha langvarig praksis. Prosjektene er ikke i beskrevet i den grad at direktoratet kan vurdere relevans og tiltaksklasser. Uavhengig av dette er utdanningskravene absolutte, og praksis kan ikke veie opp for manglende oppfyllelse av utdanningskrav.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at XYZ OPPMÅLING AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 49/19 Klage på vedtak om delvis innvilgelse av søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra SIGVARTSEN DESIGN AS (klagesaksnr. 2019/2924)

Klagesaken er utsatt etter foretakets ønske i deres e-post av 17.06.2019.

Sak 50/19 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra STENDAL VVS AS (klagesaksnr. 2019/4330)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

I elektronisk klage av 24.05.2019 ble vedtak av 24.05.2019 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.05.2019 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.05.2019 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområde ble i søknaden innvilget etter ordinære vilkår:

- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis over tid med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

STENDAL VVS AS fikk sentral godkjenning første gang 05.07.2001. I perioden 03.08.2016 – 23.05.2019 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Foretaket har 12 registrerte ansatte og ligger i Alversund i Lindås kommune i Hordaland. Thorleif Stendahl er daglig leder. Han har svennebrev i rørleggerfaget fra 1996.

Foretaket har sin virksomhet innen rørleggervirksomhet, og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «43.221 Rørleggerarbeid».

Saksgang

13.05.2019 Søknad

24.05.2019 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

24.05.2019 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ber om at direktoratets vedtak revurderes, da det mener at dokumentasjonen er god nok til at foretaket kan utføre jobber i denne tiltaksklassen.

Når det gjelder kravet til utdanningsnivå stiller foretaket i klagen spørsmålstegn ved dette, da det anføres at personer med slik utdanning sitter på kontoret og prosjekterer og ikke er ute og utfører jobbene.

Foretaket anfører også at det ikke medfører riktighet at foretaket ikke har søkt om det påklagede godkjenningsområdet tidligere, da det mener å ha søkt om dette i forrige søknadsomgang, men at det også da ikke ble godkjent. Det vises til at foretaket har en rekke andre prosjekter som kan sendes inn dersom det skulle være behov for å dokumentere lengre praksis.

Det stilles i klagen også spørsmålstegn ved at direktoratet vurderer referanseprosjektene til en lavere tiltaksklasse enn kommunen, som krever at jobbene utføres i tiltaksklasse 3.

Når det gjelder de innvilgede godkjenningsområdene etter overgangsbestemmelsen har foretaket avslutningsvis kommentert at dersom disse faller bort etter 01.07.2020 så må foretaket legge ned bedriften etter 20 år, og stiller spørsmålstegn ved om dette er hensikten.

Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområde».

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er enten høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med minimum 8 års relevant praksis etter endt utdanning, eller bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, med 5 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 vil for eksempel være teknisk fagskole anlegg eller ingeniør anlegg.

Daglig leder Thorleif Stendahl har dokumentert å ha svennebrev i rørleggerfaget fra 1996. Svennebrev oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Det vil heller ikke ha tilstrekkelig utdanningsnivå for

funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2, hvor det kreves utdanning på minimum mesterbrevsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har i søknadsomgangen fått innvilget godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Foretaket har i motsetning til hva som er anført, ikke hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere. Det ble i forrige søknadsperiode, i tillegg til de da innvilgede godkjenningsområder, i tillegg søkt om sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Dette er imidlertid ikke samme godkjenningsområde som nå er påklaget.

Da foretaket ikke har hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg tidligere kommer heller ikke overgangsbestemmelsen vedrørende kompensering av manglende utdanningsnivå til anvendelse, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Overgangsbestemmelsen gjelder kun foretak som tidligere har hatt sentral godkjenning for det aktuelle godkjenningsområdet uten å oppfylle kravet til utdanningsnivå, og som deretter søker fornyelse av dette.

Da Stendal VVS AS ikke har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet tidligere, må foretaket dermed vurderes etter de ordinære krav til utdanningsnivå som fremgår av SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at foretaket i søknaden har vist til to referanseprosjekter, begge fra 2018. Prosjektene omhandler legging av rør for vann inntil 150 mm og rør for spillvann inntil 400 mm. Prosjektene utgjør relevant praksis for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning. Begge prosjektene er imidlertid ferdigstilt i 2018, og det er dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis over tid, jf. SAK10 § 11-3. For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 kreves det minimum 3 års relevant praksis etter endt utdanning, mens det i tiltaksklasse 3 kreves minimum 5 eller 8 års praksis, avhengig av de alternative krav til utdanningsnivå, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Uavhengig av praksisen foretaket har vist til er utdanningskravene absolutte, og praksis kan ikke veie opp for manglende oppfylte utdanningskrav.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet hverken tiltaksklasse 2 eller 3, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at STENDAL VVS AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 eller 3.

Fastsettelse av tiltaksklasse for referanseprosjekter

Foretaket anfører i klagen at det er uenig i direktoratets vurdering av tiltaksklasser for innsendte referanseprosjekter i søknaden, og at dette er forskjellig fra de tiltaksklasser som fastsettes av kommunen for de enkelte tiltak. Til dette vil direktoratet bemerke at vurderingskriteriene for fastsettelse av tiltaksklasser for referanseprosjekter i tilknytning til søknad om sentral godkjenning fremgår av SAK10 § 13-5 og tilhørende veiledning. Direktoratet må forholde seg til vurderingskriteriene som fremgår her ved vurdering av referanseprosjekter. Ved fastsettelse av tiltaksklasser for de enkelte fagområder i kommunen gjelder SAK10 kapittel 9, hvor kommunen etter forslag fra ansvarlig søker godkjenner tiltaksklasser basert på kompleksitet, vanskelighetsgrad og mulige konsekvenser mangler eller feil kan få for helse, miljø og sikkerhet, jf. SAK10 § 9-3. Fastsettelse av tiltaksklasse vil dermed kunne avvike noe for de samme prosjektene avhengig av om det gjelder ansvarsrett i kommune eller søknad om sentral godkjenning.

Overgangsbestemmelsen og innvilgede godkjenningsområder

Foretaket fikk i direktoratets vedtak av 24.05.2019 innvilget en rekke godkjenningsområder etter overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Det stilles imidlertid spørsmålstegn i klagen om det er riktig at godkjenningen bortfaller etter 01.07.2020 dersom foretaket innen denne datoen ikke har anskaffet faglig ledelse med mesterbrev.

Til dette har direktoratet følgende bemerkning:

01.01.2016 trådte en rekke endringer i SAK10 i kraft, herunder klare krav til utdanning. Etter tilbakemeldinger fra bransjeorganisasjoner og foretak om at endringene kom overraskende og fikk negative konsekvenser for foretakene, vedtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) en overgangsbestemmelse.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2020 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Godkjenningsområder som blir innvilget etter overgangsbestemmelsen innvilges dermed med forbehold om at foretaket innen 01.07.2020 tilpasser seg regelverket og de gjeldende krav til utdanning. Det forutsettes dermed at foretaket innen dette tidspunktet har ansatt faglig ledelse med den kompetansen som kreves for at foretaket skal kunne fortsette å ha sentral godkjenning for de aktuelle godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 51/19 Eventuelt

Neste møte i klagenemnda blir tirsdag 17. september 2019.